

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

SəS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 029 (5501) 14 fevral 2018-ci il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Bu gün müstəqil Azərbaycan çoxəsrlıq tarixində ən yüksək inkişaf mərhələsindədir

Prezident İlham Əliyev: "Son 14 il ərzində Azərbaycan böyük və şərəfli yol keçmişdir"

Səh → 3

"Azərbaycan həm iqtisadi, həm də siyasi baxımdan regional mərkəzə çevrilib"

2

"Azərbaycanda Formula-1 yarışları yüksək səviyyədə keçirilir"

4

Azərbaycan hara addimlayır?

4

Milli Məclisin növbəti plenar icası keçirilib

8

Azərbaycan müəllimlərinin təşəbbüs qrupu prezident seçkiləri ilə əlaqədar bayanat yayıb

9

Meydan TV ermənilərlə sıx işləyir

6

6

Milan Məhkəməsindən sər-böhtancılara sərt şilla

12

Efir məkanında uğurlara imza atan 62 yaşlı Azərbaycan Televiziyası

13

Müsavat Isa Qəmbərdən imtina etdi

14 fevral 2018-ci il

“Azərbaycan həm iqtisadi, həm də siyasi baxımdan regional mərkəzə çevrilib”

Prezident İlham Əliyev Almaniya İqtisadiyyatının Şərqi Komitəsinin sədrinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev fevralın 13-də Almaniya İqtisadiyyatının Şərqi Komitəsinin sədri Volfqang Büxelenin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib. AZERTAC xəbər verir ki, Prezident İlham Əliyev nümayəndə heyətini salamlayaraq dedi:

-Xoş gəlmisiniz. Sizi görməyi mən çox şadam. Almaniyadan belə böyük nümayəndə heyətini görməyə çox məmənunam. Əminəm ki, ölkəmizə çox məhsuldar və maraqlı səfəriniz olacaq. Sizin səfəriniz onu nümayış etdirir ki, ölkələrimizin biznes dairələrində qarşılıqlı maraq var və biz yeni layihələr və yeni ideyalar haqqında düşünmeliyik. İndiyədək alman şirkətləri Azərbaycanda infrastruktur və inşaat sahəsində vacib layihələr həyata keçirib. Həmçinin bizim müasir zavodlarımız istehsalatda Almaniya avadanlığından istifadə edir. Buna görə də müxtəlif sahələrdə iqtisadi əməkdaşlığımızın artırılması üçün böyük potensial var.

Azərbaycan iqtisadiyyatı uğurla inkişaf edir. Ötən il və bu il biz çox yaxşı nəticələr göstərmişik. İqtisadiyyatımız daha da çox rəqabətqabiliyyətli olub. Davos İqtisadi Forumunun sonuncu qiymətləndirməsinə əsasən Azərbaycan iqtisadiyyatı rəqabətqabiliyyətliliyinə görə 35-ci yerde qərarlaşdırıb. İnkışaf etməkdə olan ölkələr arasında inklüziv inkişaf indeksinə gəldikdə, Azərbaycan 3-cü yerdədir. Beləliklə, bu, həqiqətən də islahatların aparılmasını nümayiş etdirir. Əlbəttə ki, bizim ixrac etdiyimiz çoxlu enerji resurslarımız var və bu il-dən başlayaraq Cənub Qaz Dəhlizi ilə əlaqədar olaraq biz onları da-ha da çox ixrac edəcəyik. Lakin bizim əsas prioritetimiz bize iqtisadiyyatımızı şaxələndirməye və neft-qazdan asılılığı azaltmağa imkan yaradan qeyri-enerji sektorudur. Qeyri-enerji sektorunda yanvar ayında iqtisadiyyatımızda demek olar ki, dörd faizlik artım müşahidə olunub və qeyri-neft sektورunda sonnaya istehsalı 8,7 faiz artdı. Beləliklə, bu, islahatları çox yaxşı əks etdirir, xüsusilə şaxələndirmə ilə bağlı olaraq.

Alman şirkətləri ilə əməkdaşlığımız əsasən qeyri-enerji sektorunda aparılır. Bu da hər iki tərəf üçün yaxşı bir haldır. Əlbəttə, mən ümidi edirəm ki, səfərinizdən sonra yaxşı əməli nəticələr olacaq və biz daha da feal iqtisadi əməkdaşlıq aparacaqıq.

x x x

Sonra Almaniya İqtisadiyyatının Şərqi Komitəsinin sədri Volfqang Büxele çıxış edib:

-Cənab Prezident, açılış nitqinizə görə çox sağ olun. Azərbaycan bizim üçün çox maraqlı ölkədir. Çünkü biz həqiqətən də ölkənizdə çoxlu potensial görürük. Bi-

zim Sizin ölkənizə olan marağınızı göstərən bu böyük nümayəndə heyəti, sadəcə, Azərbaycana səfər etmek üçün yox, ölkənizdə daha da feal olmaq, qeyri-neft sektorunda alman müəssisələri üçün imkanları müəyyənləşdirmək məqsədile gəlib. Çünkü biz hesab edirik ki, uzunmüddətli perspektivdə bir tərəfdən neft və qaz sektorunun inkişafı, digər tərəfdən isə qeyri-neft sektorunun inkişafı, əlbəttə, hər iki tərəf üçün faydalıdır. Bizim üçün ona görə ki, biz ən azından bu işə töhfəmizi vere biləcəyimizə ümidi edirik. Azərbaycan isə uzunmüddətli perspektivdə iqtisadiyyatını daha da tarazlaşdırıb ilə.

Böyük nümayəndə heyəti ilə Azərbaycana gəldiklərini deyən Volfqang Büxele bu tədbirdə ölkəmizlə birbaşa əməkdaşlıq etmək arzusunda olan iri şirkətlərin rəhbərlərinin təmsil olunduğunu dedi.

x x x

Almanıyanın tikinti sahəsində ixtisaslaşan "GP Günter Papenburg" şirkətinin idare Heyətinin sədri Günter Papenburg təmsil etdiyi şirkətin Azərbaycandakı fəaliyyəti barədə danişaraq şirkət tərəfindən ölkəmizdə ixtisaslı kadrlar üçün təlimlərin keçirildiyini bildirdi, ölkəmizlə əməkdaşlığının gələcəkdə də uğurla həyata keçiriləcəyinə əminliyini ifadə etdi. Günter Papenburg rəhbərlik etdiyi şirkətin Azərbaycan bazارında müxtəlif layihələrdə, o cümlədən tikinti materialları, tullantıların emalı sahələrində iştirak etməkdə maraqlı olduğunu bildirdi.

x x x

Almanıyanın tunelqazma texnologiyaları sahəsində aparıcı şirkətlərindən olan "Herrenknext" şirkətinin idare Heyətinin sədri Martin Herrenknext Azərbaycanda fəaliyyətə başladıqlarını qeyd edərək bu istiqamətdə görülən işlərdən danışı. O, ölkəmizdə metro tikintisi sektorunda təmsil etdiyi şirkətin iştirak etməkdə maraqlı olduğunu bildirdi. Azərbaycanda fəaliyyətlərindən böyük məmənluq hissi keçirdiklərini bildiren Martin Herrenknext dedi:

-Biz Bakıda özümüzü həqiqətən təhlükəsizlik şəraitində hiss edirik. Bakı regionda fəaliyyət göstərən alman şirkətləri üçün bir mərkəz ola bilər. Bununla bağlı

son 8 ilde sement idxlə edən ölkədən ixrac edən ölkəyə çevrildiyini bildirdi. Bu sahəyə iri həcmdə investisiyaların celb edildiyini deyən dövlətimizin başçısı Azərbaycanın artan iqtisadi potensialını, qəbul edilmiş regional inkişaf programlarının yerine yetirilməsini nəzəre alaraq növbəti beşillik programda da dövlət tərəfindən maliyyələşdirilən mühüm infrastruktur və inşaat layihələrinin əksini tapacağını, mənzil inşaatının genişlənməsinin, yeni zavodların tikilməsinin, əhalinin artımının gelecekdə sementə böyük tələbat yaradacağıını bildirdi. "Bu baxımdan bu sahəyə investisiya qoymaq niyyətində olan xərici şirkətlər bundan yalnız faydalana bilərlər", - deyən Prezident İlham Əliyev vurğuladı ki, qarşıya qoyulan məqsədlərdən biri özümüzü bütün tikinti materialları ilə 100 faiz təmin etməkdir. Nəzəre almaq lazımdır ki, bizim kifayət qədər xammalımız var və tikinti materialları sahəsində yerli istehsal son 10 ilde xeyli artıb.

x x x

Almanıyanın tunelqazma texnologiyaları sahəsində aparıcı şirkətlərindən olan "Herrenknext" şirkətinin idare Heyətinin sədri Martin Herrenknext Azərbaycanda fəaliyyətə başladıqlarını qeyd edərək bu istiqamətdə görülən işlərdən danışı. O, ölkəmizdə metro tikintisi sektorunda təmsil etdiyi şirkətin iştirak etməkdə maraqlı olduğunu bildirdi. Azərbaycanda fəaliyyətlərindən böyük məmənluq hissi keçirdiklərini bildiren Martin Herrenknext dedi:

-Biz Bakıda özümüzü həqiqətən təhlükəsizlik şəraitində hiss edirik. Bakı regionda fəaliyyət göstərən alman şirkətləri üçün bir mərkəz ola bilər. Bununla bağlı

təbriklərimi çatdırıram. Mən Bakıya kifayət qədər hörmət hissi bəsləyirəm. Bura yaşamaq üçün yaxşı yerdir. Əla mehmanxananlar var.

Martin Herrenknext Azərbaycanın regionlarında səfərinin də çox maraqlı keçidiyini qeyd edərək bir daha ölkəmizin regionda iqtisadi mərkezə çevrilməsi üçün hər cür imkanın olduğunu vurguladı.

x x x

Xoş sözlərə görə minnədarlığı bildiren Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın həqiqətən də hem iqtisadi, həm də siyasi baxımdan regional mərkezə çevrildiyini bildirdi. Ölkəmizdə həm qonşu, həm də uzaq xərici ölkə nümayəndələrinin iştirakı ilə mühüm beynəlxalq tədbirlərin keçirildiyini deyən dövlətimizin başçısı vurğuladı ki, Azərbaycan regionun mühüm enerji mərkezine çevrilmədir. Ölkəmizin təşəbbüsü ilə həyata keçirilən global enerji layihələrinə çoxmilyardlı investisiyalar qoyulub.

Azərbaycanın regionun nəqliyyat mərkezinə də çevrildiyini deyən Prezident İlham Əliyev ötən il istifadəyə verilən Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu ilə artıq yüklerin Asiyadan Avropaya və əks istiqamətdə daşındığını bildirdi. Azərbaycanın əlverişli coğrafi mövqeyinin, ölkəmizdə təhlükəsizliyin təmin olunmasının, insanların qonaqpərvərliyinin, ölkəmizdə hökm sürən dostluq və multikulturalizm mühitinin, yüksək standartlara cavab verən mehmanxanaların və istirahət mərkəzlərinin, müasir aeroportların Azərbaycanın gələcəkdə regionda önəmini daha da artırmaq üçün yaxşı imkanlar yaratdığını deyən dövlətimizin başçısı bu il yenidən metro tikintisi sahəsində layihələrin he-

yata keçiriləcəyini bildirdi. Azərbaycanın neft-qaz sektorunun böyük perspektivlərə malik olduğunu və onun gelecek on illiklər üçün kifayət etdiyini deyən Prezident İlham Əliyev bu sahədə də xərici şirkətlərin fəaliyyəti üçün geniş imkanların olduğunu diqqətə catdırıldı.

Dövlətimizin başçısı ölkəmizdə turizmin inkişafının diqqət mərkəzində olduğunu deyərək bu sahənin tekce Bakıda deyil, regionlarda da inkişaf etdiyini vurğuladı. Bildirdi ki, 2016-ci ildə Azərbaycana gələn turistlərin sayıda 24 faiz, 2017-ci ildə 20 faiz və bu ilin yanварında isə artıq 17 faiz artıb olub. Bu baxımdan Azərbaycanın vaxtıla almanın məskunlaşığı bölgəsi də alman turistlər üçün maraqlı marşrut ola bilər və bu istiqamətdə əməkdaşlıq üçün yaxşı imkanlar var.

x x x

Almaniya İqtisadiyyatının Şərqi Komitəsinin sədri Volfqang Büxele Azərbaycanla ticaret imkanlarının daha çox öyrənilməsinin vacibliyini qeyd etdi. O, gələcəkdə Azərbaycan vasitəsilə digər ölkələrlə də iqtisadi əlaqələr qurmaq imkanlarının ola biləcəyini vurğuladı.

x x x

Almanıyanın nüfuzlu enerji şirkəti olan "Uniper Global Commodities" şirkətinin qaz təchizatı üzrə vitse-prezidenti Uve Fip təmsil etdiyi şirkətin "Cənub Qaz Dəhlizi" layihəsində iştirakından qurur duyduğunu dedi. O, artıq 10 ildir ki, "Şahdəniz-2" layihəsi ilə bağlı danişqlarda iştirak etməkdən memnuniyətini bildirdi.

Ardı Səh. 3

“Azərbaycan həm iqtisadi, həm də siyasi baxımdan regional mərkəzə çevrilib”

Prezident İlham Əliyev Almaniya İqtisadiyyatının Şərq Komitəsinin sədrinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib

Əvvəli Səh. 2

SOCAR və digər qurumlarla uğurlu əməkdaşlıq etdiklərini, idarəetmə, menecment, texniki, uşaq proqramları mübadiləsi, “Azərkimya” şirkəti ilə birgə kimya zavodunun, buxar turbinlərinin inşası sahələrində uğurlu layihələr həyata keçirdiklərini deyən Uve Fip 2016-ci ildə ölkəmizdə birgə müəssisənin yaradıldığını vurğuladı, gələcəkdə də bir sıra layihələr, o cümlədən enerji səmərəliliyi layihələri ilə bağlı əməkdaşlıq planlarının olduğunu diqqətə çatdırıldı.

x x x

Prezident İlham Əliyev “Uniper Global Commodities” şirkətinin ölkəmizdəki fəaliyyətindən mənənələşməni ifadə edərək bu şirkətin gələcəkdə də uğurlu əməkdaşlıq həyata keçirəcəyinə ümidi var olduğunu bildirdi. Azərbaycanda enerji sektorunun uğurla inkişaf etdiyini deyən Prezident İlham Əliyev bu sahədə ölkəmiz qlobal layihələr həyata keçirdiyini, bu baxımdan “Cənub Qaz Dəhlizi” layihəsinin böyük əhəmiyyət kəsb etdiyini vurğuladı. Dövlətimizin başçısı bildirdi ki, Azərbaycan bu layihənin təşəbbüskarı, həmçinin lideridir və bu yaxınlarda Bakıda Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin görüşü olacaq. “Azərbaycanın enerji layihələri təkcə “Şahdəniz-2” ilə məhdudlaşdırır”, - deyən Prezident İlham Əliyev yeni yataqlar üzrə dünyanın bir sıra aparıcı şirkətləri ile danışıqların aktiv fazaya daxil olduğunu diqqətə çatdırıldı. Bununla da Azərbaycanda neft və təbii qaz hasilatının sabit qalacağını və gələcəkdə dəha da artacağını vurğuladı. “Azəri-Çıraq-Güneşli” yataqlarının istismarını nəzərdə tutan müqavilənin müddətinin 2050-ci ilə qədər uzadılmasının əhəmiyyətine toxunan dövlətimizin başçısı bildirdi ki, bu, bundan sonra ən azı 30 il müddətində Azərbaycanın dünyanın aparıcı şirkətləri ilə bu nəhəng yataqların birgə işlənilməsini həyata keçirəcəyini göstərir. Bütün bunlar isə əhalinin rıfah ha-

linin yaxşılaşdırılmasına, ölkə iqtisadiyyatının güclənməsinə və tərəfdəşlərimizin enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasına xidmət edir. “Cənub Qaz Dəhlizi” layihəsinin Avropa Komissiyası tərəfindən güclü şəkilde dəstəklənməsinin önəmini qeyd edən Prezident İlham Əliyev “Uniper Global Commodities” şirkətine ölkəmizdəki gələcək fəaliyyətində uğurlar arzuladı.

x x x

Alman-Azərbaycan Forumunun prezidenti Hanns-Eberhard Sleyer Forumun gələn həftə Berlində konfransının keçiriləcəyini vurğuladı. Hanns-Eberhard Sleyer bu qurum çərçivesində müxtəlif tədbirlərin keçirildiyini, o cümlədən siyasi müzakirələrin aparıldığından deyərək hazırda peşə hazırlığı ilə bağlı məsələlərə diqqət yetirdiklərini bildirdi. İqtisadiyyatın, enerji və digər sahələrdə əməkdaşlığın genişlənməsinin ixtisaslı kadrların hazırlanmasına tələb etdiyini deyən qonaq Almaniyada bu sahənin inkişaf etdiyini və bu sahədə Azərbaycanla əməkdaşlığı dair konsepsiyasının işlənməsinin vacibliyini qeyd etdi.

x x x

Prezident İlham Əliyev peşə hazırlığının Azərbaycanda təhsilin mühüm istiqamətlərində olduğunu deyərək ümumilikdə təhsil sisteminin ölkədə en mühüm prioritetlərdən birinə çevrildiyini vurğuladı. Azərbaycanda savadlılıq səviyyəsinin demək olar ki, 100 faiz olduğunu deyən dövlətimizin başçısı bunun ölkənin inkişafı üçün bir təmel olduğunu bildirdi. Qeyd etdi ki, ölkəmizdə iqtisadi, sənaye və digər sahələrdə böyük nailiyyətlərin əldə edildiyi bir dövrə peşə hazırlığı heç vaxt olmadığı qədər önəm kəsb edir. Bu baxımdan Azərbaycan peşə hazırlığı sahəsində əməkdaşlığın həyata keçirilməsini dəstəkləyir və bununla bağlı müvafiq qurumlar arasında əlaqələndirmənin həyata keçirilməsi vacibdir. Bu baxımdan Azərbaycanın bir sıra ölkələrlə beynəlxalq əməkdaşlıq həyata keçirdiyini

deyən Prezident İlham Əliyev bu əməkdaşlığın gelecekdə də davam etdiriləcəyinə əminliyini ifadə etdi. Ölkədə iqtisadi, o cümlədən enerji, infrastruktur, xidmet, turizm sahələrinin və digər sahələrin inkişafının ixtisaslı kadrların yetişdirilməsini və texniki heyətin hazırlanmasını zəruri etdiyini bildirdi.

x x x

Azərbaycanla əməkdaşlığı genişləndirmək niyyətində olan “AIRBUS Group International” şirkətinin Avropa üzrə vitse-prezidenti Marko Miklis ölkəmizdə aerokosmik sənayenin müxtəlif seqmentləri üzrə əlaqələr üçün yaxşı imkanların olduğunu dedi və bu baxımdan “Azərkosmos”la məhsuldar əməkdaşlığın həyata keçirildiyini vurğuladı. “Azərsky-1” peykinin çox yüksək səviyyədə fəaliyyət göstərdiyini deyən qonaq Azərbaycanda Yer səthini müşahidə edən yüksək həssaslığa malik yeni peykin perspektivlərinin onlarda böyük maraq doğurduğunu və təmsil etdiyi şirkətin bu işə öz töhfəsini verməyə hazır olduğunu bildirdi.

x x x

Azərbaycanın “AIRBUS” şirkəti ilə uzun illər çox yaxşı əməkdaşlıq həyata keçirdiyini vurğulayan dövlətimizin başçısı İlham Əliyev kosmik sənayə sahəsində də bu şirkətlə səmərəli əlaqələrin qurulmasına məmənunluğunu ifadə etdi. Azərbaycan peykinin müxtəlif sahələrin, o cümlədən kənd təsərrüfatı, meliorasiya və digər sahələrin inkişafına xidmət etdiyini deyən Prezident İlham Əliyev mövcud peykinin əsas iqtisadi və infrastruktur ehtiyaclarını ödədiyini vurğuladı.

x x x

Almanıyanın kənd təsərrüfatı maşınçayırması sahəsində ixtisaslaşan “CLAAS Global Sales” şirkətinin Azərbaycandakı fəaliyyətinə toxunan şirkətin regional prezidenti Nils Roitş artıq ölkəmizdə texniki xidmət üzrə şəbəkənin yaradılması və ixtisaslı kadrların hazırlanması ilə bağlı səylərin artırıldığını, Azərbaycan fermerlərinin

müasir texnikadan rahat istifadəsi üçün təlimlərin keçirildiyini bildirdi.

x x x

Azərbaycanın xarici ölkələrindən, o cümlədən Almaniyadan kənd təsərrüfatı texniki alındığını deyən Prezident İlham Əliyev bildirdi ki, ölkəmiz bu texnikanın Azərbaycanda yiğilmasında da maraqlıdır. Lakin bütün bunlar bazar tələbinin parametrləri nəzəre alınmaqla həyata keçirilməlidir. Ölkəmizin böyük həcmində kənd təsərrüfatı texniki ilə təmin edilməsinin son illərdə agrar sahədə nailiyyətlərin qazanılmasına imkan verdiyini deyən dövlətimizin başçısı kənd təsərrüfatı istehsalının ötən il 4 faiz artdığını, bu il də bu sahənin yeni texnika ilə təmin ediləcəyinin planlaşdırıldığını bildirdi. Qeyd etdi ki, bu baxımdan texniki xidmət və peşə hazırlığı mühüm rol oynayır və texniki xidmət sahəsində Almaniya ilə əməkdaşlıq bu işlərə öz köməyini göstərə bilər.

x x x

Almaniya-Azərbaycan Ticarət Palatasının icraçı direktoru Tobias Baumann bildirdi ki, Azərbaycanda Prezidentinin rəhbərliyi ilə ölkədə həyata keçirilən iqtisadi islahatlar qısa müddət ərzində artıq uğurlu nəticəsini verib. Bu, özünü qanunvericilik, gömrük, inzibati və digər sahələrdə göstərib. O, Almaniya-Azərbaycan Ticarət Palatasının bu ilin iyununda keçiriləcək Azərbaycan-Avropa İttifaqı biznes-forumu na təqdim etmək üçün biznes mühiti ilə bağlı tədqiqat üzərində fəaliş apardığını bildirdi. Tobias Baumann həmkarları ilə birlikdə peşə hazırlığı sahəsində əməkdaşlıqla bağlı həyata keçirəcəyi işlərdən danışdı və sonda Ticarət Palatasının üzvlərinin sayının artlığı məmənunluq hissi ilə diqqətə çatdırıldı.

x x x

İslahatlarla bağlı xoş sözlərə görə minnətdarlıq edən Prezident İlham Əliyev ölkəmizin bu islahatların bundan sonra da davam etdirilməsinə möhkəm sadıqlılığını ifadə etdi. Bildirdi ki, iqtisadi sahədə

o cümlədən institutional, struktur, fiskal və digər sahələrdə aparılan islahatlar artıq uğurlu nəticələr verib və bu islahatlar davam etdirilecək. “Qarşımızda duran əsas məqsəd qeyri-neft sektoruna əsaslanan dayanıqlı inkişafımızı təmin etməkden ibarətdir”, - deyən Prezident İlham Əliyev bildirdi ki, bu baxımdan Azərbaycan şəffaflıq və hesabatlılıq prinsiplərinə nail olmaq niyyətindədir və biz buna nail olacaq. Biz Azərbaycanda investisiya mühitinə böyük diqqət yetiririk. Son 15 ilde ölkəmizə 230 milyard dollardan artıq sərmayenin cəlb olunduğunu deyən dövlətimizin başçısı qeyd etdi ki, bu sərmayənin ən böyük hissəsinin neft sektoruna qoyulmasına baxmayaraq, - bu da təbiidir, - eyni zamanda, qeyri-neft sektoruna böyük həcmində investisiyaların yatırılması bize iqtisadiyyatımızın şaxələndirilməsinə və regional inkişafə nail olmağa imkan verib.

Bundan sonra uzun müddət davam edəcək enerji layihələrinin ölkəmizə əlavə gelir getirəcəyini deyən dövlətimizin başçısı Azərbaycanda makroiqtisadi vəziyyətin çox müsbət olduğunu bildirdi, xarici valyuta ehtiyatlarının ümumi daxili məhsulun həcmində bərabər olduğunu, xarici borcumuzun çox aşağı səviyyədə - təxminən 20 faiz həcmində olduğunu bildirdi. İnfiyasiyanın bu ilin ilk ayında 5,5 faiz təşkil etdiyini deyən Prezident İlham Əliyev əhalinin gəlirlərinin isə 11 faizdən çox artdığını bildirdi. Bütün bunlar inkişaf üçün fundamental əsas yaradır. İnfrastruktur və kənd təsərrüfatı sahələrinə qoyulan investisiyaların artıq öz nəticələrini verdiyini deyən dövlətimizin başçısı bu baxımdan bilik, texnologiya, yaxşı idarəetməyə və insan kapitalına əsaslanan çox güclü iqtisadiyyat yaratmaq məqsədilə islahatların bundan sonra da davam etdiriləcəyini bildirdi. Prezident İlham Əliyev dedi ki, neft-qaz sektoru bizə yalnız daha çox vəsait toplamaq və Neft Fonduñun gelirlərini artırmaq imkanı verəcək.

14 fevral 2018-ci il

"Azərbaycanda Formula-1 yarışları yüksək səviyyədə keçirilir"

Prezident İlham Əliyev Formula-1 Qrupunun baş icraçı direktoru Çeyz Kerini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev fevralın 13-də Formula-1 Qrupunun baş icraçı direktoru Çeyz Kerini qəbul edib.

AZERTAC xəber verir ki, görüşdə Azərbaycanda Formula-1 yarışlarının çox yaxşı təşkil olunduğu və yüksək səviyyədə keçirildiyi vurğulandı. Qeyd edildi ki, Formula-1 yarışlarının Azərbaycanda təşkil xeyli sayıda insanların paytaxtimizda gəden inkişafla yaxından tanış olması ilə bərabər, eyni zamanda, Azərbaycana turist axınının təmin edilməsi işinə də öz töhfəsini verib. Söhbət zamanı Bakıda bu ilin aprel ayında keçiriləcək Formula-1 yarışları ilə bağlı məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı.

Rusyanın nüfuzlu "Trud" qəzetinin 13 fevral nömrəsində "Azərbaycan hara addımlayırlı" sərlövhəli məqalə dərc edilib. AZERTAC məqaləni təqdim edir.

***

Bu günlerde Rusiya ilə Azərbaycan arasında diplomatik əlaqələrin qurulmasının 25 illiyi münasibətilə Rusiya Dövlət Dumasında azərbaycanlı həmkarları qəbul ediblər. Rusiyalı deputatlar öz qonşuları barədə danişarkən respublikanın uğurlarını xüsusi qeyd ediblər: 2017-ci ilin yekunlarına əsasən bu respublika MDB məkanında ən dinamik inkişaf edən ölkə hesab olunub.

"Azərbaycan iri addımlarla irəlliyeşir!". Bu qanadlı ifadəni Sov.İKP MK-nın Baş katibi Leonid Brejnev 1982-ci ildə Bakıya səfəri zamanı respublikaya Lenin ordenini təqdim edərkən işlədi. Həmin ilin sentyabr səfəri Baş katib üçün sonuncu oldu, bu sözlər isə sən demə, böyük uzaqqorənliliklə söylənilib.

Rusiya Dövlət Dumasının bəyənəlxalq məsələləri komitəsinin rəhbəri Leonid Slutski Azərbaycan barədə sərginin açılışında qeyd edib ki, Azərbaycan "postsovet məkanının hüdudlarından kənardır ən çiçəklənən iqtisadiyyatlardan birinə çevrilib, həmçinin bir sıra böyük bəyənəlxalq təşəbbüslerin mönbəyidir".

Bu yaxınlarda Davosda keçirilmiş forumun ekspertlərinin fikrincə, 2017-ci ildə Azərbaycan iqtisadiyyatı rəqabətqabiliyyətlilik reytingində iki pillə irəliləyərək 35-ci yerde qərarlaşdı. Bəs, bəyənəlxalq maliyyə təsisatları Cənubi Qafqazın bu respublikasını SSRİ-nin digər "varisliyi" arasında nəyə görə xüsusi fərqləndirirlər?

Qeyd edək ki, SSRİ-nin dağılması nəticəsində "hər bacıya bir sırra düşüb". Məsələn, əhalisinin sayına və iqtisadi potensialına görə Sovet Ukraynasını hemin dövrə Avropanın aparıcı dövlətləri ilə, mə-

Azərbaycan hara addımlayırlı?

2017-ci ilin yekunlarına əsasən bu respublika MDB məkanında ən dinamik inkişaf edən ölkə hesab olunub

sələn, Fransa ilə müqayisə etmək olardı. Bəs indi Ukrayna hara, Azərbaycan hara? Məsələ təkcə neftdərdirmi?

Milli Məclisin deputati, Dövlət idarəciliq Akademiyası yanında Siyasi Araşdırımlar İnstitutunun direktoru Elman Nəsirov əsrin dördəbiri qədər əvvəlki dövrlər qayıdır. O, həmin dövrü xatırlayaraq deyir: "1990-ci illərin əvvəlində bizim hökumət qüsurlu idi. Xalq cəbhəsi dövründə anarxiya başlanmışdı, ölkə vətəndaş mühəharibəsi həddində idi. Ölkənin həm cənubunda, həm də şimalında separatizm yaranmışdı, Azərbaycan parçalanma təhlükəsi qarşısında idi. Belə bir vaxtda şəxsiyyətin rolu amili həllədici oldu. Rusiyada hakimiyyət nəyə görə güclüdür? Ona görə ki, Putin güclü şəxsiyyətdir. Bu gün Azərbaycanda hamı bilir ki, Heydər Əliyev hakimiyyətə qayıdanın sonra hərçəməcliye son qoyuldu. Məhz onun sayesində 10 il ərzində Azərbaycan iqtisadiyyatında və ölkənin bütün həyatında bərpa, sonra isə inkişaf yaşındı.

Diletantlardan sonra hakimiyyətə gələn Heydər Əliyev yaxşı bilişdi ki, yarımfifis vəziyyətdə olan ölkəyə inkişaf edən iqtisadiyyata əsaslanan siyasi sabitlik lazımdır. Məhz həmin vaxtda o, Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda yerləşən "Azəri", "Çıraq", "Günəşli" (ACG) neft yataqları qrupuna diqqət yetirdi. Sovet geoloqlarının kəş etdiyi bu yataqlar Xəzərdə ən iri neft-qaz kondensat yatağı hesab edilir. İllik hesablamağalara görə, bu yatağın neft ehtiyatları 500 milyon ton hesab edildi, lakin sonradan bu rəqəmin daha böyük olması təsdiq ləndi.

1994-cü ilin sentyabrında Bakıda möhtəşəm bir hadisə oldu: dün-

yanın 8 ölkəsini, o cümlədən Rusiyani təmsil edən 11 iri transmilli şirkətlə "Azəri-Çıraq-Günəşli" yataqları blokonun birgə işlənilmesi barədə "Əsrin müqaviləsi" imzalandı. Beynəlxalq ekspertlərin reyine görə, "Əsrin müqaviləsi" istər karbohidrogen ehtiyatlarının həcmində, istərsə də investisiyaların ümumi məbləğinə görə ən iri sazişlər siyahısına daxil olub. İndiye qədər bu yataqlardan 3 milyard barreldən çox neft hasil edilib, bu layihəyə qoymuş sərmayelərin ümumi məbləği isə 33 milyard dollara yaxındır.

Neft hasilatının artımı və qaz yataqlarının işlənilməsi karbohidrogenlərin qiymətinin artması ilə eyni vaxta düşdü. Azərbaycanın ümumi daxili məhsulu (ÜDM) sürətlə artdı: 1992-2014-cü illərdə bu göstərici 1,2 milyard dollardan 75,3 milyard dollara çatıb (keçmiş SSRİ respublikaları arasında rekord göstərici). Əhalinin hər nəferinə düşən ÜDM bu müddədə artaraq 159 dollardan 8000 dollara çatıb.

Respublikanın indiki Prezidenti İlham Əliyev atasının işini leyqatlı davam etdirir. 2017-ci ilin sentyab-

rında AÇG yataqlarının işlənilməsinə dair kontraktin müddəti 2050-ci ilə qədər uzadıldı. Prezident İlham Əliyev bununla əlaqədar deyib: "Bu, imkan verəcək ki, xarici sərmayedalar Azərbaycanın neft sektoruna bundan sonra da iri sərmayələr yatırıslar. Burada söhbət on milyardlarla dollardan gedir".

Azərbaycan üçün növbəti global enerji layihəsi "Şahdəniz" qaz-kondensat yatağının mənimşənilməsi oldu. 1954-cü ildə keşf edilmiş bu yataq da Xəzərdə ən iri yataq hesab edilir. Azərbaycan rəhbərliyi, necə deyərlər, velosiped icad etməyə başlamadı, bu yatağın işləməsi üçün 1996-ci ildə Rusiyadan "Lukoil" şirkəti də daxil olmaqla beynəlxalq neft-qaz şirkətləri konsorsiumu ilə ehemiyətine görə ikinci saziş imzalandı.

"Şahdəniz" yatağından Gürcüstan, daha sonra Türkiyəyə qaz neqlinin başlanması Avropa İttifaqının "Cənub Qaz Dəhlizi" adlı layihənin icrasına başlamaq barədə qərarı ilə eyni vaxta düşdü. Burada söhbət Xəzər dənizi regionundan Rusiya və Ukraynanın yan keçməklə Aİ

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-ci il 18 aprel tarixi 393 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi haqqında Əsasnamə"də dəyişiklik edilməsi barədə Fərman imzalayıb.

***

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 7 fevral tarixi 194 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Dövlət qulluqçularının əmək pensiyasının yenidən hesablanması Qaydaları"nda dəyişiklik edilməsi haqqında Fərman imzalayıb.

***

Prezident İlham Əliyev "Şəhər elektrik nəqliyyatının sürcülərinə pensiya vaxtından tez çıxməq hüququ verilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1991-ci il 11 noyabr tarixi 448 nömrəli Fərmanının ləğv edilməsi barədə Fərman imzalayıb.

***

Prezident İlham Əliyev "Əmək pensiyaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2017-ci il 10 mart tarixi 543-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikası Prezidentinin bəzi sərəncamlarının ləğv edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

***

Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Respublikasında sitrus meyvəciliyinin inkişafına dair 2018-2025-ci illər üçün Dövlət Programı"nın təsdiq edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

***

Ölkələrinə qaz nəqlini təmin etməli olan lokal qaz kəmərləri sisteminin tikintisindən gedir. Proqnozlara görə, 2020-ci ilin əvvəlində Azərbaycan Avropa bazarına 10 milyard kubmetr qaz nəql edə biləcək. Bu, o deməkdir ki, respublika öz şimal qonşusu ilə rəqəbat apara bilər? Elman Nəsirov bu fərziyyəyə şübhə ilə yanaşaraq deyir: "Avropanın qaza illik tələbatı 500 milyard kubmetrə bərabərdir. Bu həcmi təxminən 49 faizini Rusiya təmin edir. Azərbaycan yalnız iki ildən sonra qaz sata biləcək və bu satışın həcmi Rusiyanın satışı ilə müqayisədə bir tərtib aşağı olacaq. Buna görə də Aİ üçün Rusiya yenə əsas tərəfdəş olaraq qalacaq".

Energetika sahəsində meqalyahılərin reallaşdırılması Azərbaycanın sabit inkişafını təmin etməlidir. Lakin 2015-ci ildə neftin qiymətinin azalması ölkə büdcəsinin neft-qaz gəlirlərindən yüksək dərəcədə asılı olduğunu gösterdi. İqtisadiyyatın şaxələndirilməsi məsəlesi gündəliyə gəldi. Bu baxımdan ümumi uzunluğu 850 kilometr olan global nəqliyyat layihəsinin - Bakı-Tbilisi-Qars (BTQ) dəmir yolu layihəsinin reallaşdırılması ciddi addım olmalıdır. BTQ dəmir yolu xətti 2017-ci il oktyabrın 30-da açıldı və dərhal qonşuların böyük marağına səbəb oldu. Yeni BTQ nəqliyyat dəhlizi tərəxi İpək Yolu üzrə yüksəlmələr üçün ciddi potensiala malikdir.

İlham Əliyev Davos Forumunun iştirakçılara bu genişmiyəşli layihə barədə məlumat verərək deyib: "Bu gün bu, Cindən Avropaya olan ən qısa marşrutdur - əvvəller bu məsafə 30-35 gün ərzində qət olunurdusa, artıq bu gün iki həftə ərzində qət edilir. ... Açıq okeana çıxışı olmayan bir ölkə kimi Azərbaycan regional nəqliyyat dəhlizinə əvərilmişdir". Prezident xüsusi vurgulayıb ki, qonşu ölkələrlə münsəbələrin yaxşılaşdırılması Azərbaycanın xarici siyasetinin prioritətidir. Azərbaycan iri addımlarla irəliləyir - sülhə, əməkdaşlığı və dəha böyük iqtisadi inkişafə doğru.

Bu gün müstəqil Azərbaycan çoxəsrlilik tarixində ən yüksək inkişaf mərhələsindədir

Prezident İlham Əliyev: "Son 14 il ərzində Azərbaycan böyük və şərəflə yol keçmişdir"

Azərbaycanda müstəqillik dövrünün sayca 8-ci Prezident seçkisi başlayıb. Məhz iki aydan sonra Azərbaycanda prezident seçkiləri keçiriləcək və son Konstitusiya İslahatlarına əsasən, yeni seçiləcək prezident 7 il dövlət və xalqa ləyaqəti xidmət missiyasını yerinə yetirəcək.

Xatırladaq ki, fevralın 5-də 1 milyon 500 min üzvü və 16901 ilk təşkilati etrafında birləşdirən Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyası, fevralın 8-də isə Cənubi Qafqazın ən böyük siyasi təşkilati, 700 mindən çox insanı etrafında birləşdirən Yeni Azərbaycan Partiyası təşkilatın Sədri İlham Əliyevin prezidentliyi namizəd kimi irəli sürdü. Əlbəttə, bu sosial sıfariş Azərbaycan xalqının mövqeyinin ifadəsi idi. Bu, Cənab İlham Əliyevin alternativsiz Lider olduğunun təsdiqi idi. Çünkü Cənab İlham Əliyevin alternativsiz lider olması bir sıra əhəmiyyətli məqamlara söküñür. Ölkəmizdə uzun illerdir mövcud olan ictimai-siyasi sabitlik, dövlətin nüfuzu, iqtisadi qüdrətinin yüksəlməsi, dünya siyasi arenasında söz sahibinə, Cənubi Qafqazın isə lider dövlətinə çevrilmesi, məhz Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin müstəqil siyasetini və gərgin əməyinin nəticəsidi.

Artıq ölkəmiz prezident seçkilərinə hazırlaşır və bütün ölkələrdə olduğu kimi, Azərbaycanda da seçki mühitinin ölkənin son illər ərzindəki inkişafı və bu yüksəlisen formalaşdırıldığı ab-hava müəyyənləşdirir. Son 14 ilde Cənab İlham Əliyevin həyatına keçirdiyi yeni inkişaf konsepsiyası ölkədə köklü yeniliklər, müasir inkişaf tendensiyalarına təkan oldu, dövlətin mövcudluq və müstəqilliyin davamlılıq şərtlərini təmin edən amilləri gücləndirdi. Ölkədə başlanan yeni inkişaf dövrü, dərin və sürətli islahatlar mərhələsi mühüm uğurları şərtləndirdi. Dövlət başçısının rəhbərliyi ilə 2003-cü ildən ötən müddət müasir tariximizə ölkənin iqtisadi, sosial, siyasi və mədəni inkişafının dönüş nöqtəsi kimi daxil olub. Bu illər ərzində uğurla həyata keçirilən islahatlar nəticəsində, Azərbaycan dünyaya özünün nadir iqtisadi inkişaf modelini təqdim edib.

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanın inkişaf tam, bitkin və sistemli xarakter daşıyaraq, əsl mənada, intibah kimi hər bir ölkə vətəndaşının müasir həyatına və tariximizə daxil olub. Son 14 il ərzində Prezident İlham Əliyev elə bir beynəlxalq toplantı, konfrans olmayıb ki, orada Azərbaycan həqiqətlərini dünyaya çatdırmasın. BMT, NATO kimi nüfuzlu təşkilatların tribunasından işgalçı Ermənistandan məkrili siyasetini ifşa edən Cənab İlham Əliyev tutarlı arqument və faktlara bu ölkənin rəhbərini dəfələrlə çıxılmaz vəziyyətə salıb. Davos Dünya İqtisad-

di Forumuna dəvət edilən Cənab İlham Əliyev son 14 il ərzində, həyata keçirilən yeni inkişaf konsepsiyası, iqtisadi İslahatlar nəticəsinde, Azərbaycanın əldə etdiyi uğurlardan danışaraq, ölkəmizin etibarlı tərəfdəşərini artırıb.

Son 14 il ərzində ölkənin simasi köklü surətdə yenilənib və modernleşme Azərbaycanın müasir tarixinin fərqləndirici xüsusiyyətinə çevrilib. Bakı döşənənin ən gözəl şəhərlərindən biri kimi şöhrət qazanıb və bölgələrdə həyatın keyfiyyəti köklü surətdə dəyişdirilib. Respublikamızın iştirakçısı və təşəbbüskarı olduğu layiheler tarixi uğurlar qazandırıb. Azərbaycandakı əlverişli investisiya mühiti de xarici şirkətlərin diqqətini cəlb edib. İndi ölkəmiz dünyada etibarlı investor kimi tanınır. İqtisadiyyatına, ilk növbədə, neft-qaz sənayesine xarici sərməye cəlb etməyə çalışan Azərbaycan, artıq özü digər ölkələrə sərməye yatırır. İqtisadiyyata son 14 ilde 231 milyard dollar sərməye qoyulub. 2003-cü ildəki 1,8 milyard dollarlıq valyuta ehtiyatları 15 ilde 24 dəfə artaraq, 44 milyarda yüksəlib. 2003-cü ildə 6 milyard manat olan dövlət bütçəsi indi 20 milyard manatdır. Bunuyla yanaşı, son 14 il ərzində, əzəmətli infrastruktur layihəlerinin miqyası inşa olunan 12 min 300 kilometr mütəməd yollarda, 443 köprü

ve yol qovşağında, qazlaşdırmanın 93 faizi çatdırılmasında, əhalinin içmeli su ilə təminatının 67 faizi yüksəlməsində ifade olunur.

Cənubi Qafqazın və etrafın coğrafiyasını dəyişdirməyə qadir olan möhtəşəm layihələrin təşəbbüskarı missiyasını qətiyyətə öz üzərinə götürən Azərbaycan regional iqtisadiyyatın lokomotivinə çevrililib, Avropanın enerji təhlükəsizliyinin etibarlı tərəfdəşərindən biri kimi özünü təqdim edib. Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu istifadəyə verilməsi, "Azəri-Çıraq-Güneşli" yatağı ilə bağlı müqavilənin uzadılması, Şimal-Cənub Beynelxalq Nəqliyyat Dəhlizində işlərin davam etdirilmesi, Yeni Bakı Beynelxalq Dəniz Ticarəti Limanının, iri enerji layihələrinin, global əhəmiyyətli iqtisadi zonaların yaradılması, "ASAN Xidmət" kimi Azərbaycan brendinin dünyaya təqdim edilmesi, məhz Cənab Prezidentin iradəsi sayesinde həyata keçirilib.

Bu gün qarşında duran əsas vəzifələrdən biri isə "Cənub Qaz Dəhlizi"nin vaxtında təhvil verilməsidir. Artıq bütün maliyyə resursları təmin edilib və Azərbaycan öz liderlik missiyasını uğurla icra edir. Bu tarixi layihəni - 7 ölkəni, qitələri birləşdirən, 3500 kilometr məsafəsi olan və dənizin altında, dağların başından keçən qaz kəmərinin Azərbaycan uğurla həyata keçirir.

Bu, tarixi layihə ölkəmizin uğurlu və dayanıqlı inkişafı üçün əsas re-surs bazasıdır.

Növbəti illerdə önəmlü, tarixi nəqliyyat layihələrini yene də icra etmək, Azərbaycan Avrasiyada nəqliyyat mərkəzlərinin birinə çevriləcək. Bütün bu uğurları isə Prezident İlham Əliyev belə dəyərləndirib: "Son 14 il ərzindəki reallıqlar bunu göstərir ki, verilən bütün vələr artıqlaması ilə yerinə yetirildi. Son 14 il ərzində Azərbaycan böyük və şərəflə yol keçmişdir. Ölkəmiz bütün sahələrdə böyük uğurlara imza atmışdır". Dövlət başçısının söylədiyi kimi, icra edilən köklü iqtisadi islahatlar, bölgələrdəki infrastruktur layihələri həm ölkəmizin ümumi inkişafına böyük təkan verdi, həm də Azərbaycanın nəhəng transmilli infrastruktur layihələri Avrasiyanın enerji və nəqliyyat xəritəsini dəyişdir.

Yeni Azərbaycan Partiyasının VI Qurultayında Cənab İlham Əliyev bu fəaliyyetini belə dəyərləndirib: "2003-cü ildə prezident seçkiləri ərəfəsində, bəyan etmişdim ki, əgər Azərbaycan xalqı mənə etimad göstərərsə, mən Heydər Əliyev siyasetini davam etdirəcəyəm. Şədəm ki, Heydər Əliyev siyaseti Azərbaycanda yaşayır, davam etdirilir, zənginlaşır və ölkəmiz uğurla inkişaf edir". Həqiqətən də, 2003-cü ildən bu günə qə-

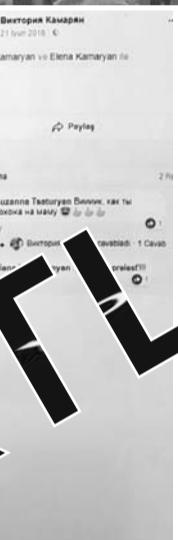
dər keçən dövredə nəzər saldıqda, aydın şəkildə görərik ki, bu illər Azərbaycanda şüretli inkişaf dövrü keçmiş və ölkəmiz dünyada analoqu olmayan iqtisadi templər inkişaf etmişdir. Ölkə qarşısında duran bütün vəzifələr icra olunmuş, 2003-cü ildə və ondan sonrakı illerdə verilmiş bütün vədlər həyatda öz əksini tapmışdır. O xalq, o cəmiyyət xoşbəxtidir ki, onun idarəciliyi dincliye və əmin-amanlılığı söyklənir. Bununla yanaşı, onun dincliyi, əmin-amanlığı, bir sözə, bütün taleyi onu idarə edən müdriklerin cənubunda təcrübə göstərir ki, xalq hər zaman bu ağır yükü daşımağa qadir olan beş yüksək ləyaqəti tarixi şəxsiyyətlərini, liderlərini dəstekleyir, onların ardınca gedir, onlara inanır və arxalanır.

Qurultayda xalqa müraciət edən Cənab İlham Əliyev bir daha bildirdi ki, əgər prezident seçkilərində Azərbaycan xalqı Ona yenicə yüksək etimad göstərərsə, ləyaqəti xidmət missiyasını uğurla davam etdirəcək. Bu mənada, Azərbaycan xalqı aprelin 11-də seçkilərə gedib, Cənab İlham Əliyevə səs verməklə, növbəti 7 il ərzində Azərbaycanın inkişafına, tərəqqisine, sabitliyinə və əmin-amanlığına təminat verəcəklər.

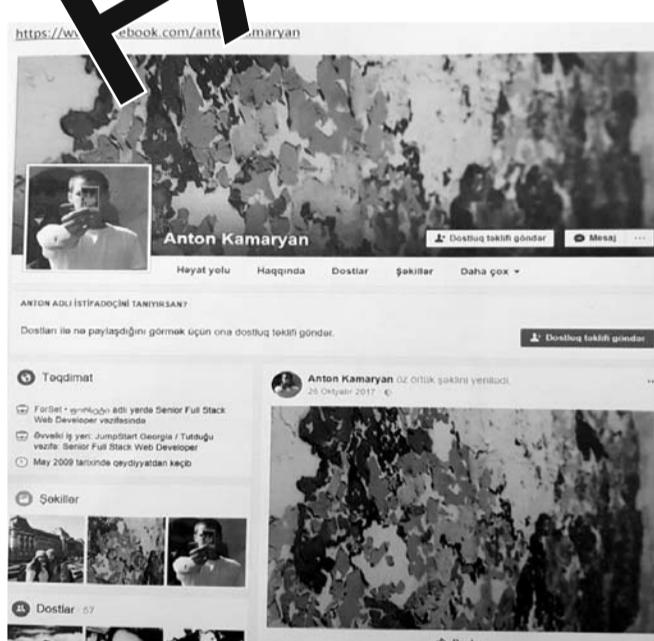
"Ses" Analitik Grupu

14 fevral 2018-ci il

Meydan TV ermənilərlə six işləyir

FAKİTLƏR

Xaricdə fəaliyyət göstərərək Azərbaycan haqqında qeyri-obyektiv və qərəzli məaterialar yayan bir sıra təşkilatların, internet saytlarının, ayrı ayrı jurnalistlərin, müxalifət feallarının fəaliyyətini istiqamətləndirən və maliyyələşdirən mənbələr haqqında çox danışılıb. Burada ABŞ-in dövlət büdcəsindən maliyyələşən strukturların, Avropanın İttifaqının, Corc Soros kimi rəngli inqilab ixracatçılarının və digərlerinin adları çəkilib. Lakin bütün bunlara rəğmən, bezilərinin paralel olaraq erməni lobbisi, Ermənistan dövləti ilə əməkdaşlığına dair ki-fayət qədər faktlar ictimaiyyətin diqqətinə çatdırılıb.

Xezerxeber.az məlumat verir ki, bu günlərdə apardığımız araşdırma nticəsində Emin Millinin rəhbərlik etdiyi Meydan TV-nin ermənilərlə yaxından əməkdaşlıq əlaqələri qurduğu və isbırılı həyata keçirdiyine dair yeni faktlar meydana çıxb. Məlum olub ki, bu resurs özürün anti-Azərbaycan təhlükəsinə həm de erməni əsilli Anton Kamaryan adlı şəxsle birlikdə həyata keçirir.

Öldə etdiyimiz məlumatə əsasən, A.Kamaryan erməni əsilli Gürcüstan vətəndaşıdır və hazırda Tbilisidə yaşayır. O, 2006-2010-cu illerde Suxumi Dövlət Universitetinin "Riyaziyyat və kompüter elmləri" fakültəsində informasiya texnologiyaları ixtisası üzrə bakalavr, 2013-2018-ci illərdə isə magistr təhsili alıb. 2011-ci ildən müxtəlif şirkətlərdə veb-proqramçı olub. Hazırda Gürcüstanda "ForSet" təşkilatında veb-proqramçı vəzifəsində işləyir və paralel olaraq Meydan TV-nin layihelerində fəal şəkildə çalışır.

A.Kamaryan ardıcıl şəkilde Ermənistana səfərlər edir, internetde onun bu ölkənin dövlət strukturları ile yaxın temaslarına dair faktlar kifayət qədərdir. Kamaryanın Ermənistana xüsusi xidmet organları ile six əlaqələri vardır. Yerevanda hazırlanmış bir sıra materialların məhz onun vasitəsilə Meydan TV-ye ötürüldüyü və sonrakı mərhələdə sosial şəbəkələrdə fəal istifadə edildiyi şübhə doğurmur. Belə demək mümkündürse A.Kamaryan hazırda Ermənistandan dövlət strukturları ilə Meydan TV arasında vasitəçi funksiyasını yerinə yertirir.

Digər araşdırırmamız zamanı Meydan TV-nin erməni lobbisi ilə yaxın əlaqələrinə dair ciddi faktlar meydana çıxb. Əminliklə demək olar ki, bu saytla yaxından əməkdaşlıq edən digər erməni əsilli şəxs onun erməni lobbisi ilə əlaqələrində vasitəçi rolunu oynayır, həm maliyyə, həm də sifarişləri çatdırır. Bu barədə bir az sonra ətraflı məlumat veriləcəkdir.

Milan Məhkəməsindən şər-böhtançılara sərt şillə

Elxan Süleymanov: "Azərbaycandakı ermənilərə və ermənipərəstlərə dəstək verən hər kəsə dərin hüznə başsağlığı verirəm"

Azərbaycanın dünyada yeri və rolu artıraq, bəzi qaranlıq dairələrin də ölkəmiz əleyhinə qaraxma kampaniyaları, şər və böhtanları da geniş xarakter alır. Ən acıncası odur ki, "sapi özümüzdən olan baltalar" xarici müəmmalı dairelərlə iş birliyinə gedib, onların layihələrinin icraçılara çevrilməyə çalışırlar. Bu istiqamətdə adları hüquq müdafiəcisi qoyub, əslində, hüquqa zidd addımların atılması və qərarların verilməsinə çalışanlardan olan Leyla və Arif Yunuslar, Xədicə İsmayılova, Emin Milli, Emin Hüseynov və digərləri daha çox fəallıq göstərirler. Hətta Leyla və Arif Yunuslar, eləcə də, X.İsmayılova AŞPA-da çıxış edərək, ölkəmizə qarşı sərt qərarların qəbul olmasına çağırışlar ediblər. Nə qədər milli mənliyini, milli heysiyyətini itirən ki, doğulub boy-a-başa çatdırın vətənəne və xalqına düşmən kəsilsən. Təbii ki, belələrinin damarında azərbaycanlı qanı axdıǵına şübhələr var. Bu şəxslər açıq şəkildə ölkəmizə əleyhinə çıxış etməklə, birbaşa erməni lobbisinin əlinde alət oluqlarını nümayiş etdirirlər.

Şər-böhtan təsdiqini tapmadı

Sözügedən şəxslər beynəlxalq tədbirlərdə Azərbaycanın milli və dövlətçilik maraqlarına zərər vurmaqla yanaşı, ölkəmizən mənafeyindən çıxış edənləri də hədəfə alırlar. Belə hədəfə alınan şəxslərdən biri də İtalyanın tanınmış siyasetçisi, Avropa Şurasının Parlament Assambleyasındaki Avropa Xalq Partiyasının prezidenti Luka Volente olmuşdur. Onun haqqında hər cür ittihadılar səsləndirən qondarma hüquq-müdaficiləri və onların təlimat aldıqları xarici təmsilçiləri iddia edirdilər ki, guya L.Volentenin Azərbaycanın mövqeyini müdafiə etməsinin kökündə italyalı deputatın 2013-cü ildə Azərbaycan hökumətindən 2 milyon 390 min avro həcmində rüşvet alması dayanır. Şərin Azərbaycanda geniş şəkildə yayılması üçün cəmiyyətdə nifret obyekti olan müxalif partiya funksionerləri də hərəkətə keçib, sosial şəbəkələr və təsir altında saxlaşdırılmışları saytlarda hay-küy qaldırmışdır. İddia olunmuşdur ki, guya rüşvetin L.Volenteyə verilməsində Azərbaycandan olan deputatlar Elxan Süleymanov və Müslüm Məmmədov vasitəçilik ediblər. Ünvanlanan donoslara və dedi-qodu xarakterli çıxışlara əsaslanan və heç bir dəqiqləşdirmə aparmayan İtalyanın "Il Fatto" qəzeti İtalyanın AŞPA-daki nümayəndə heyətində temsıl olunan deputat L.Volentenin 2013-cü ildə Azərbaycan hökumətindən 2 milyon 390 min həcmində avro rüşvet alması barədə məqalə dərc etmişdir. Həmin məqaləyə istinad edən Əli Kərimlinin danişan dili, deyən sözü olan Gültəkin Hacıbəyli metbuata verdiyi açıqlamasında cəfeng fərziyyələr iəli sürürək, iddia etmişdir ki, L.Volente aldığı rüşvet hesabına Azərbaycanın AŞPA-da qeyri-leqlə lobbiçilik fəaliyyətini həyata keçirmişdir: "Düzü, bu barədə konkret faktlarla danışmaq mümkün deyil. Bizim əlimizdə olan yegane fakt İtalyanın Milan Prokurorluğunun İtalyanın nümayəndə heyətinin keçmiş rehbəri və AŞPA-nın keçmiş vitse-prezidenti L.Volente ilə apardığı araşdırmlarıdır".

Milan Məhkəməsi Azərbaycanla siyasi korrupsiyada ittiham olunan Volonteyə bəraət verib

Göründüyü kimi, Ə.Kərimlinin sözçüsü rolunda çıxış edən G.Hacıbəyli bu məsələdə konkret faktlara malik olmadığını etiraf edir, amma danişır. Cünki belə göstəriş və tapşırıq alıb. Məsəl var, deyərlər, "yalan ayaq tutar, amma yeriməz". Azərbaycana qarşı şər və yalan yananlar da ədalət qarşısında ifşa olundular. İtalyanın "Il Fatto" qəzeti L.Volentenin Azərbaycan hökumətindən rüşvet alması barədə dərc olunan yazıya əsasən, aparılan məhkəmə prosesinə son qoyulub. Məhkəmə Azərbaycanla siyasi korrupsiyada ittiham olunan L.Volenteyə bəraət verib. Bu barədə açıqlama verən millet vəkili Elxan Süleymanov bildirib ki, məhkəmə ədalətli qərar çıxmaqla yazılışlarının əsassız olduğunu nümayiş etdi: "Bu gün Milan Məhkəməsində Avropanın 2 ildən çoxdur, yaratdığı şər və böhtan kampaniyasının qurbanına çevrilmiş Avropanın tanınmış siyasetçilərindən olan Luka Volontenin çırkı pulların yuyulması ilə bağlı məhkəmə prosesi başa çatdı. Luka Volonte uzun süren təhqrir və mənəvi əzablardan Milan Məhkəməsinin qərarı ilə bəraət aldı".

"Ölkəmə, mənə və Luka Volonteyə qarşı Avropanın şər və böhtan kampaniyasının bütün təşkilatçılarına, ermənilərə, Azərbaycandakı ermənilərə və ermənipərəstlərə dəstək verən hər kəsə dərin hüznə başsağlığı verirəm", - deyə E.Süleymanov qeyd edib.

Bir sözlə, bir daha Azərbaycana qarşı qərəzin haqsız olduğu və bu böhtanların eyni mərkəzdən idarə olunduğu sübuta yetirildi. Yəqin ki, L.Volente ilə bağlı yalan yananlar və səsləndirənlər Milan Məhkəməsinin qərarına da bir don geydirməyə çalışacaqdır. Cünki onların məqədələri haqqı danımaq və uğurlara kölgə salmaqdan ibarətdir.

i.ƏLİYEV

Biz qarşidan gələn prezident seçkilərinə möhtəşəm nailiyyətlə gedirik

YAP Siyasi Şurasının üzvü, Milli Məclisin deputati Aydın Hüseynovun yap.org.az-a müsahibəsi

- **Aydın müəllim, fevralın 8-də Yeni Azərbaycan Partiyasının VI Qurultayı keçirildi. Qurultay barədə təssüratlarınız nəcədir?**

- Yeni Azərbaycan Partiyasının VI Qurultayı ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında ən mühüm hadisələrdən biridir. Ümumiyyətlə, partiyamızın hər bir tədbiri, xüsusilə qurultayları cəmiyyəti, vətəndaşları maraqlandıran, düşündürən, eyni zamanda digər ictimai-siyasi təşkilatların diqqətində olan məsələdir. Nə üçün? Çünkü YAP iqtidar partiyasıdır, cəmiyyətdə ən aparıcı qüvvədir, Ümummilli lider Heydər Əliyevin nurlu zəkasından yaranan partiyadır. Və yaradığı gündən Heydər Əliyev ideyalarına sadıq qalan partiyamız bu gün Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə fəaliyyət göstərərək cəmiyyətin maraqlarını ifadə edir. Partiyamızın əsas prinsipləri dövlətçilik, qanunçuluqdur və bu kimi prinsiplərə səyəkən YAP və onun üzvləri ölkəmizin inkişafı prosesində fəal şəkilde iştirak edir.

Yeni Azərbaycan Partiyası təkcə regionda yox, dünyada ən müttəqiqi siyasi təşkilatlardan biri kimi tanınır. Bilirlərin ki, partiyamız ötən illər ərzində bir sıra beynəlxalq tədbirlərə yüksək səviyyədə ev sahibliyi edib. Bunların sənədində İCAPP-in bir sıra tədbirlərini qeyd etmək olar. Hansı kimi bu təşkilat özündə 350-dən çox siyasi partiyani birləşdirir. Bütün bunların fonunda partiyamızın qəbul etdiyi qərarlar, xüsusiile onun qurultayları diqqətə izlənilir.

Ümumiyyətlə, YAP-in VI Qurultayı ile bağlı təssüratlarım çox yüksəkdir. Onu da deyim ki, qurultayın Ulu öndər Heydər Əliyevin adını daşıyan Mərkəzdə keçirilməsi də rəmzi məna daşıyır. Qurultayımızın bele bir möhtəşəm mərkəzdə keçirilməsi də yaddaqalan, partiyamızın tarixində xüsusi bir yer tutan hadisədir.

- **Qurultay aprelin 11-də keçiriləcək prezident seçkilərində partiyamızın Sədri, ölkə Prezidenti İlham Əliyevin namizədiliyinin irəli sürülməsi haqqında qərər qəbul etdi. Hazırda da bu qərər cəmiyyətimizdə ən geniş müzakirə olunan və dəstəklənən hadisə olaraq gündəmin əsas mövzusudur. Sizə, partiyamızın qurultayının qərarının belə yüksək səviyyədə dəstəklənməsinin əsasında hansı amillər dayanır?**

- Yeni Azərbaycan Partiyasının VI Qurultayının qərarı tarixi bir qərardır. Bu qərarı partiyamızın yüzminlərlə üzvü alqışlayır. Təsadüfi deyil ki, bu qərar hazırda cəmiyyətimizdə ən geniş müzakirə olunan məsələdir. Çünkü YAP-in VI Qurultayında cənab İlham Əliyevin prezidentliyə namizədiliyinin irəli sürülməsi bütün xalqımızın arzu və istəyidir. Bu da təsadüfi deyil. Çünkü cənab İlham Əliyev dövlət başçısı olaraq "Mən hər bir azə-

baycanının Prezidenti olacağım" devizinə sadıq qalıb, Onun həyata keçirdiyi siyaset nəticəsində Azərbaycan bütün sferalarda böyük inkişaf yolu keçib.

Azərbaycanda partiyamızın Sədri, ölkə Prezidenti İlham Əliyev və rəqib ola biləcək siyasi qüvvə yoxdur. Çünkü Prezident İlham Əliyev bütün fəaliyyətində Heydər Əliyev ideyalarına sadıqdır və Ümummilli liderimizin müəyyən etdiyi inkişaf strategiyasını uğurla davam və inkişaf etdirir. Onun fəaliyyətinin başlıca amali dövlətə və xalqa xidmət etməkdir. Prezident İlham Əliyev hər zaman vədine eməl edən liderdir. Dövlət başçısı ilə vətəndaşlar arasında qarşılıqlı inam və etimad var. Bütün bunların nəticəsidir ki, ölkəmizdə sabitlik və vətəndaş həmrəyliyi hökm sürür. Bu mənada, partiyamızın IV Qurultayının qəbul etdiyi qərar Azərbaycan xalqının üreyincədir.

- **Rəhbərlik etdiyiniz YAP Qaradağ rayon təşkilatı seçki kampaniyası ilə əlaqədar nə kimi tədbirlər həyata keçirir?**

- Bilirlərin ki, Yeni Azərbaycan Partiyası iştirak etdiyi bütün təşkilərdə qəlib gelib. Bunun sebəbi odur ki, Ulu öndər Heydər Əliyevin qurucusu olduğu partiya və onun təşkilərdəki namizədlərinin cəmiyyətdə nüfuzu həmişə yüksək olub. Eyni zamanda, partiyamız seçki qanunvericiliyinin tələblərinə, demokratik prinsiplərə uyğun şəkildə seçki kampaniyası aparır, eləcə də, hər zaman müasir seçki texnologiyalarından səmərəli istifadə edir. Yəni, partiyamızın gündəlik fəaliyyəti təşkilərlə bağlıdır. YAP tekce seçki kampaniyaları dövründə yox, həmişə seçki məsələləri ilə məşğul olur. Partiyamız ötən təşkilərin nəticələrini geniş şəkildə araşdırır, eləcə də növbəti təşkilərlə bağlı perspektivləri, proqnozları təhlil edir. Ən başlıcası YAP-in əsas məqsədi qurmaq, yaratmaq, ölkənin gələcək inkişafı namənə bütün imkanları səfərbər etmekdir.

YAP-in Qaradağ rayon təşkilatı da partiyanın feal yerli strukturlarından biridir. Bizim əsas vəzifemiz partiya rəhbərliyinin, icra katibliyinin tövsiyə və tapşırıqlarını layiqince yerine yetirməkdən ibarətdir. Bu günlərdə Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini, YAP Sədrinin müavini-icra katibi Əli Əhmədovun sədrliyi ilə partiyanın rayon və şəhər təşkilatları sədrlerinin ümmək respublika müşa-

virəsi keçirildi. Müşavirədə prezident seçkiləri kampaniyası ilə əlaqədar partiyanın yerli strukturlarına konkret tapşırıqlar verildi, fəaliyyət programı təqdim olundu. Bu na uyğun olaraq Qaradağ rayon təşkilatı da iş planını hazırlayıb, 19 nəfərdən ibarət seçki qərargahımız formalaşdırıldı. İş planına uyğun olaraq seçki tədbirlərimiz mərhələli şəkildə davam etdirilir. Hazırda seçki məntəqələrində məşverəti səs hüquqlu üzvlərimizin, müşahidəcələrimizin müəyyən olunması işləri gedir. Ümumilikdə, çalışırıq ki, iş planında nəzərdə tutulan məsələləri vaxtı vaxtında yerine yetirək.

Bilirlərin ki, cənab İlham Əliyev 1995-ci ilde Qaradağ rayonundan millet vəkili seçilmişdi və on ilə yaxın müddətde parlamentdə rayonumuza təmsil edib. Bu, YAP Qaradağ rayon təşkilatı üçün qururvericidir. Cənab İlham Əliyev o zaman millet vəkilimiz olaraq təşkilatımızın konfranslarında iştirak edib, mütemadi olaraq rayonumuza səfər edib, insanlarla daim görüşlər keçirib. Yəni, Qaradağ rayon ictimaiyyəti üçün bu, xüsusilə yaddaqalan hadisələrdir. Daha sonra cənab İlham Əliyev dövlət başçısı kimi dəfələrlə rayonumuza səfər edib. Prezidentimiz hər bir səfəri yeni-yeni obyektlərin, müəssisələrinin təməlinin qoyulmasının və ya açılışının edilməsi ilə müşayiət olunub. Bütün bunların hamısı rayon ictimaiyyətinin hörmətli Prezidentimizə inamını, etimadını və sevgisini daha da gücləndirib. Bizi YAP Qaradağ rayon təşkilatı olaraq çalışırıq ki, öz fəaliyyətimizle partiyamızın Sədri, ölkə başçısı İlham Əliyevin etimadını doğrultmağa çalışırıq. Bu mənada təşkilatımız seçki kampaniyasının uğurla həyata keçirilməsi üçün öz üzərinə düşən vəzifələri layiqincə yerinə yetirməyə çalışacaq.

- **Aydın müəllim, son 15 ilə Azərbaycan bütün sahələr üzrə inkişaf edib. Sizə, partiyamız prezident seçkilərinə hansı uğurlarla gedir?**

- Əlbətə ki, 2003-cü ildən etibarən Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan hər bir sahədə böyük uğurlar qazanıb. Ötən 15 il ərzində Azərbaycan istər siyasi, istər iqtisadi, istərsə də beynəlxalq sahələrdə böyük nailiyyətlər qazanıb. Azərbaycanda aparılan davamlı və uzunmüddətli iqtisadi islahatlar nəticəsində ölkəmiz iqtisadi inkişaf sürətine görə dönyanın lider dövlətləri sırasındadır.

Prezident İlham Əliyevin ölkəməz rəhbərlik etdiyi illərdə Azərbaycanın artan iqtisadi imkanları iqtisadiyyatın bütün sahələrinin paralel inkişafına yönəlib, Azərbaycanda insan kapitalının inkişafına böyük investisiyalar qoyulub. Ölkəmiz hər bir güşəsində böyük fabriklər, zavodlar, sehiyyə müəssisələri, idman və sağlamlıq kompleksləri, müxtəlif müəssisələr istifadəyə verilib. Son illər dönyada

tələtümərin, iqtisadi böhranın davam etməsinə baxmayaqaraq, Azərbaycanda inkişaf tendensiyası davam edir. Ötən 15 ilde iqtisadiyyatımız 3.2 dəfə artıb, 1.9 milyon yeni iş yeri açılıb. Bu dövrde 3 mindən çox məktəb, 600-dən artıq tibb müəssisəsi tikilib istifadəyə verilib və ya yenidən qurulub. Uşaq və gəncərin sağlam həyat sürməsi, ölkəmizdə güclü idmançı neslinin yetişməsi üçün 43 Olimpiya idman Kompleksi inşa olunub. 265 min köçküն yeni evlərlə, mənzillərlə təmin edilib. Əlbətə ki, bütün bunlar Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanda həyata keçirilən genişməqyaslı işlərin bir hissəsidir.

Son 15 ilde Azərbaycanın təşəbbüsü və dəstəyi ilə böyük, transmilli iqtisadi, enerji və nəqliyyat layihələri bütün dünya üçün böyük əhəmiyyət kəsb etməklə, regionun inkişafına layiqli töfhələr verir. Eləcə də, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu, TAP, TANAP layihələri, Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizli layihələri bütövlükda dünya üçün əhəmiyyətli dərəcədə artırıb. Azərbaycan 2011-ci ilde 155 dövlətin dəstəyi ilə iki il müddətinə BMT Təhlükəsizlik Şurasının qeyri-daimi üzvü seçilib və bu dövrə dünyada sülh və təhlükəsizliyin təmin olunmasına, insan haqlarının müdafiəsinə müsbət təsdiqləndirilir. Eləcə də, Azərbaycan kosmos dövlətləri si-

rasında özünün layiqli yet turur. Həmçinin, Azərbaycan dünyada etibarlı tərəfdəş kim özünü təsdiq edib, ölkəmiz nüfuzlu beynəlxalq tədbirlərin keçirildiyi mərkəzə çevrilib. Ölkəmizdə "Eurovision", birinci Avropa Oyunları, IV İsləm Həmərəyi Oyunları, Formula - 1 yarışları kimi, bütün dünyanın diqqət merkezində olan mühüm mədəniyyət və idman tədbirləri keçirilib. Tebii ki, bu gün Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə görülen işlər, Azərbaycan xalqının və dövlətinin mənafeyinin ən yüksək səviyyədə qorunmasına yönəlmüş global fəaliyyət hər bir azərbaycanlı tərəfindən dəstəklənir. Eyni zamanda, respublikanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyeva öz fəaliyyəti ilə dövlətimiz inkişafında xüsusi xidmətlər göstərir.

Onu da qeyd etmək istəyirəm ki, ötən 15 ilde ölkəmiz müdafiə qabiliyyətini da xeyli gücləndirib. Bu gün Azərbaycan Ordusu ən güclü ordular sırasındadır. Orduımız işğal altında olan torpaqlarımızı azad etməye qadırdır. Bunu 2016-ci ilin aprel döyüsləri bir dəha təsdiqlədi.

Bu mənada, düşünürəm ki, biz qarşidan gələn prezident seçkilərinə möhtəşəm nailiyyətlə gedirik. Hesab edirəm ki, bu nailiyyətlər partiyamızın namizədinin növbəti parlaq qələbəsini şərtləndirən əsas amıldır.

"2018-ci ildə dövlət investisiya xərclərinin artırılması qeyri-neft sektorunun inkişafını dəstəkləyəcək"

Azərbaycanın makroiqtisadi göstəricilərində 2017-ci ildən başlanan pozitiv dinamikanın bu il də davam edəcəyi gözənlənilir. 2018-ci ildə dövlət investisiya xərclərinin artırılması qeyri-neft sektorunun inkişafını dəstəkləyəcək. AZERTAC xəber verir ki, bu barədə vergiler naziri Mikayıl Cabbarov "Vergilər. Şəffaflıq. İnkişaf" adlı konfransda çıxışında bildirib.

Nazir qeyd edib ki, ölkə rehbərliyinin qeyri-neft sektorunda alternativ gelir mənbələrinin yaradılması, ixracatın stimullaşdırılması istiqamətində qəbul etdiyi programların icrası, aqroparkların, sənaye park və zonalarının yaradılması, ölkənin tranzit və logistik potensialının yüksəldilməsi həm ümumi iqtisadi aktivliyə, həm də büdcə gelirlərinə müsbət təsir göstərəcək. Bununla yanaşı, "Milli iqtisadiyyat və iqtisadiyyatın əsas sektorları üzrə Strateji Yol Xəritəsinin başlıca istiqamətləri", həbələ iqtisadiyyatın 12 əsas sektorlu üzrə təsdiq olunmuş Strateji Yol xəritələri üzrə tədbirlər həyata keçirilməkdədir. İqtisadiyyatın ayri-ayrı istiqamətlərinin inkişafı, biznes subyektlərinin rəqabet qabiliyyətinin artırılması, investisiyaların cəlb, dünya bazarlarına çıxış bu gün ölkəmizin qarşısında duran əsas hədəflərdir.

Xalq Artisti Elza İbrahimovanın xatırəsi yad ediləcək

Fevralın 15-də Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqında tanınmış bəstəkar, Xalq Artisti Elza İbrahimovanın anadan olmasının 80 illiyinə həsr olunmuş xatırə tədbiri keçiriləcək. AZERTAC-a bu barədə Bəstəkarlar İttifaqının mətbuat xidmətindən məlumat verilib. Tədbirdə bəstəkarın həyat və yaradıcılığı haqqında məruzələr dinləniləcək, Azərbaycan Dövlət Triosu, Güllərə Əliyeva adına "Dan ulduzu" instrumental ansamblı və solistlərin iştirakı ilə vokal və kamera-instrumental əsərlər səslendiriləcək.

Fevralın 13-də parlamentin sədri Oqtay Əsədovun sədrliyi ilə Milli Məclisin yaz sessiyasında növbəti plenar icası keçirilib. AZERTAC xəbər verir ki, əvvəlcə 19 məsələdən ibarət gündəlik təsdiqlənib.

"Konstitusiya Məhkəməsi haqqında" Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə məlumat verən hüquq siyaseti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli bildirib ki, sənədə əlavə olunan 73.9-cu maddəyə əsasən, İnsan Hüquqları üzrə Avropa Məhkəməsinə Azərbaycan'dan seçilmiş hakimin statusu Konstitusiya Məhkəməsi hakiminin statusuna berabər tutulacaq. Bu dəyişiklik Avropa Məhkəməsinə seçilmiş hakimin Konstitusiya Məhkəməsinin hakimi üçün nəzərdə tutulmuş teminatlardan istifadəsinə hüquqi əsas yaradır. Sənəd səsə qoyulub və qəbul edilib.

Sonra iclasda Ramiz Rzayevin Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin hakimi, Qasım Əliyevin isə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin hakimi təyin edilməsi məsələlərinə baxılıb. Milli Məclis hər iki təyinata razılıq verib.

"Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarəti həyata keçirən orqanın illik məruzəsi"nə dair hesabatı parlamentə əldiyə nəzirinin müavini Vilayet Zahirov təqdim edib. Yerli özünüidarəetmə orqanlarının fəaliyyətinin təkmilləşməsində Milli Məclisin qəbul etdiyi qanunların əhəmiyyətini xüsusi vurğulayan məruzəçi bildirib ki, 2017-ci ildə qəbul edilmiş "Bələdiyyə üzvlərinin etik davranışları qaydaları haqqında" Qanun, əhəmiyyətini maliyyənin esasları, bələdiyyə qulluğu, yerli (bələdiyyə) vergilər və ödənişlər haqqında qanunlara edilmiş dəyişikliklər bu sahədə şəffaflığın artmasına, əmək münasibətlərinin tənzimlənməsinə şərait yaradıb.

Ədliyyə Nazirliyi Milli Məclisin Regional məsələlər komitəsi və Bələdiyyələrin Milli Assosiasiyaları ilə birgə regionlarda təşkil edilən konfranslarda bələdiyyə üzvlərinin və qulluqçularının fəal iştirakını, eləcə də bələdiyyələrin işinə inzibati nəzarətin həyata keçirilməsini təmin edib. 2017-ci ildə 220 maarifçilik tədbiri keçirilib. Həmin tədbirlərə 9 min 649 bələdiyyə üzvü və qulluqçusu cəlb olunub.

Deputatlara məlumat verilib ki, hesabat dövründə vətəndaşların müraciətlərinə həssaslıqla yanaşılıb. Şikaytlar əsasında araşdırımlar aparılıb, müvafiq tədbirlər görüllüb. Ədliyyə Nazirliyinin Bələdiyyələrlə İş Mərkəzinə daxil olan 64 min 788 bələdiyyə aktının hər biri hüquqi eksperitadan keçirilib, qanunvericiliyə uyğunluğu yoxlanılıb. 1979 aktın dəyişdirilməsi ve ya leğv edilməsi üçün müraciət olunub, 740 akt leğv edilib, 714 akt dəyişdirilib.

Milli Məclisin növbəti plenar icası keçirilib

Nazir müavini bələdiyyələrin fəaliyyətində rast gəlinmiş nöqsanlardan da söz açıb. Torpaq sahəsinin qanunsuz icarəyə verilmesi, bələdiyyə vəsaitlərinin mənimsənilməsi, bündə vəsaitlərinin qanunsuz silinməsi və digər məsələlərlə bağlı qanun pozuntuları ilə bağlı 15 fakt üzrə cinayət işi başlanıldılığını qeyd edib. Vurğulanıb ki, ümumilikdə ötən il torpaq qanunvericiliyinin pozulması halları 2016-ci ilə nisbetən 3 dəfədən çox azalıb.

İllik məruzə dinlənildikdən sonra müzakirələr başlanıb. Deputatlar Elmira Axundova, Əli Məsimli, Fazıl Mustafa, Qüdrət Həsənquliyev, Çingiz Qənizadə, Qənirə Paşayeva, Kamran Bayramov, İsa Həbibbəyli məruzə haqqında fikirlərini bildiriblər. Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarəti həyata keçirən orqanın 2017-ci ildə səmərəli fəaliyyət göstərdiyi qeyd olunub.

Səsvermə yolu ilə parlament bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarəti həyata keçirən orqanın illik məruzəsini qəbul edib.

Sonra iclasda Milli Məclis sədrinin müavini, təbii ehtiyatlar, energetika və ekologiya komitəsinin sədri Valeh Ələsgərov Azərbaycan Prezidentinin imzası ilə parlamente daxil olmuş "Ələt azad iqtisadi zonası haqqında" qanun layihəsini təqdim edib. Diqqətə çatdırıb ki, bu sənəd 3 komitənin - Təbii ehtiyatlar, energetika və ekologiya, İqtisadi siyaset, sənaye və sahibkarlıq, Hüquq siyaseti və dövlət quruculuğu komitəlerinin birgə iclasında etraflı müzakirə ol-

nub. Qanun layihəsi Prezident Sərəncamına əsasən təşkil edilmiş işçi qrupu tərəfindən hazırlanıb. 5 fəsil, 30 maddədən ibarət qanun layihəsini geniş şəhər edən işçi qrupunun rəhbəri, Milli Məclis sədrinin müavini Valeh Ələsgərov qeyd edib ki, sənəd hazırlanarkən mütəxəssislər, hüquqşunas və ekspertlər dünyada gedən proseslərə ciddi diqqət yetiriblər. Azad iqtisadi zonalara dair beynəlxalq qanunvericilik dərindən öyrənilib və ən uğurlu nəticələr verən, investorlar üçün əlverişli şərait yaradan müddələr əsas götürülüb.

Məlumat dinlənildikdən sonra

birinci oxunuşda müzakirələr başlanıb. Sənədin əhəmiyyətini yüksək dəyərləndirən deputatlar Əli Məsimli, Tahir Kərimli, Qüdrət Həsənquliyev, Aydın Hüseyinov, Mahir Abbaszadə təkliflərini səsləndiriblər. Layihə konseptual baxımdan məqbul sayılıb. Çıxışlarda "Ələt azad iqtisadi zonası haqqında" qanun layihəsini hazırlayan işçi qrupuna təşəkkür ifade olunub.

Fasilədən sonra qanun layihəsinin müzakirəsi davam etdirilib. Aqrar siyaset komitəsinin sədri Eldar İbrahimov qeyd edib ki, Ələt azad iqtisadi zonasının fəaliyyəti ölkəmizin ixrac potensialını gücləndirəcək, iqtisadiyyatın inkişafına və rəqabətqabiliyyətliliyinin artmasına təkan verəcək. Hüquq siyaseti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli vurğulayıb ki, azad iqtisadi zonaların yaradılması və belə bir qanunun qəbul edilməsi iqtisadiyyatın inkişafının və libe-

rallaşdırılmasının indiki mərhələsində irəliyə doğru atılmış çox böyük addımdır. Deputatlar Elşən Musayev, Şəmsəddin Hacıyev, İlham Əliyev qeyd ediblər ki, layihə azad iqtisadi zonaların fəaliyyəti üçün müvafiq hüquqi təminat yaradacaq, azad iqtisadi zonaların fəaliyyəti əhalinin məşğulluğuna da töhfə verəcək.

Fikir mübadiləsinə yekun vu-

ran Valeh Ələsgərov deputatları narahat edən məqamlara aydınlıq getirib, bu sahədə mövcud beynəlxalq qanunvericiliyə istinadən sualları cavablandırıb.

Iclasda "Ələt azad iqtisadi

zonası haqqında" qanun layihəsi

səsə qoyularaq birinci oxunuşda

qəbul edilib.

Sonra parlamentdə Beynəlxalq münasibətlər və parlamentlərarası əlaqələr komitəsinin sədri Səməd Seyidov Azərbaycan hökuməti ilə Benilüks Dövlətləri hökuməti arasında xidməti pasport sahiblərinin viza tələblərindən azad edilməsi haqqında Sazişi şərh edib. Sənəd təsdiq olunub.

Iclasda iqtisadi siyaset, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Ziyad Səməzdəzə "Azərbaycan hökuməti ilə Macaristan hökuməti arasında avtomobil nəqliyyatı ilə beynəlxalq sərnişin və yük daşıyıcıları haqqında" Saziş barədə məlumat verib. Milli Məclis sənədi ratifikasiya edib.

Milli Məclis sədrinin müavini Valeh Ələsgərovun şəhəri dinlənildikdən sonra parlament "Energetika haqqında", "Elektroenergetika haqqında", "Elektrik və istilik stansiyaları haqqında" və

"Qaz təchizatı haqqında" qanunlara təklif olunan dəyişiklikləri qəbul edib.

Iclasda Aqrar siyaset komitəsinin sədri Eldar İbrahimov "Məliorasiya və irriqasiya haqqında", Regional məsələlər komitəsinin sədri Arif Rəhimzadə "Bələdiyyələrin su təsərrüfatı haqqında" qanun layihələrinə təklif olunan dəyişikliklər barədə məlumat veriblər. Bildirilib ki, her iki sənəd qanunvericiliyin uyğunlaşdırılması məqsədi daşıyır, ötən il Su Məcəlləsinə edilmiş dəyişikliklərlə bağlıdır. Deputatlar her iki qanun layihəsinin qəbulunu məqsədə uyğun sayıblar.

Plenar iclasda "Daşınmaz əmlakın dövlət reyestri haqqında" Qanunun 5-ci və 20-ci maddələrinə dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihələri də qəbul olunub.

Milli Məclis sədrinin birinci müavini, müdafiə, təhlükəsizlik və korrupsiya ilə mübarizə komitəsinin sədri Ziyafət Əsgərov "Hərbi vətənpərvərlik tərbiyəsində xidmətlərə görə" Azərbaycan Respublikası medalının təsis edilməsi ilə əlaqədar "Azərbaycan Respublikasının orden və medallarının təsis edilməsi haqqında" Qanunda dəyişikliklər edilməsi barədə məlumat verib. Deputatlar qanunun lehinə səs veriblər.

Plenar iclasda İnzibati Xətalər Məcəlləsinə dəyişiklik edilmesini şərh edən komitə sədri Əli Hüseynli bildirib ki, 598-ci maddədə söhbət cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin və ya digər əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə haqqında qanunvericiliyin pozulduğu hallardan gedir. Məcəlləyə edilən bu dəyişiklik Avropa Şurasının Pulların Yuyulmasına və Terrorçuluğun Maliyyələşdirilməsinə Qarşı Tədbirlərin Qiymətləndirilməsi üzrə Ekspertlər Komitəsinin (MONEYVAL) tövsiyəsinin icrası məqsədile hazırlanıb. Milli Məclis qanunun qəbul edilməsini məqsədə uyğun he-sab edib.

Əmek ve sosial siyaset komitəsinin sədri Hadi Rəcəbli "Əlliyyi olan şəxslərin hüquqları haqqında" qanun layihəsi barədə məlumat verib. Bildirib ki, 8 fəsil, 40 maddədən ibarət qanun layihəsi komitənin iclasında ictimaiyyətin və əllillərin iştirakı ilə geniş müzakirə olunub və təqdir edilib. Müzakirələrdə belə bir qanunun vacibliliyini öne çəkən deputatlar Fazıl Mustafa, Tahir Rzayev, Elşən Musayev, Jale Əliyeva, Qənirə Paşayeva, Hikmet Məmmədov irad və təklifləri bildiriblər.

Əmek və əhalinin sosial müdafiəsi nazirinin müavini Natiq Məmmədov deputatları maraqlandıran suallara cavab verib. Yekunda "Əlliyyi olan şəxslərin hüquqları haqqında" qanun layihəsi səsə qoyulub və konseptual baxımdan birinci oxunuşda qəbul edilib.

Milli Məclis sədrinin müavini Valeh Ələsgərovun şəhəri dinlənildikdən sonra parlament "Energetika haqqında", "Elektroenergetika haqqında", "Elektrik və istilik stansiyaları haqqında" və

Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağrış üzrə Dövlət Xidmətinin yaranmasının altıncı ildönümü geniş qeyd edilib

Fevralın 13-də Azərbaycan Respublikasının Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağrış üzrə Dövlət Xidmətinin yaranmasının altıncı ildönümü münasibətlə təntənəli mərasim keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Xidmetin rəisi, general-leytenant Arzu Rəhimov tədbirdə çıxış edərək şəxsi heyətə təbriklerini çatdırıb. A.Rəhimov bildirib ki, əsası ulu önder Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan ve bu gün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin diqqət və qayğısı ilə uğurla davam etdirilen ordu quruculuğu prosesi yeni mərhələyə qədəm qoyub. Bu gün Azərbaycan Ordusu istənilen an düşmənə sarsıcı zərbə vurmaq, torpaqlarımızı işgaldən azad etmek iqtidarındadır. Ordumuzda ruh yüksəkliyi və vətənpərvərlik hissələri olduqca yüksəkdir. 2016-cı ilin Aprel döyüsləri bunu neinkin düşmənə, bütün dünyaya nümayiş etdirdi.

Bu gün müstəqil Azərbaycanın ordu quruculuğu prosesinin ölkə siyasetinin prioritətlərində olduğunu və bu istiqamətdə işlərin uğurla davam etdirildiyini vurğulayan A.Rəhimov bildirib ki, ordu dövlətin suverenliyini və ərazi bütövlüyünü təmin edən əsas qüvvə kimi dövlət quruculuğunun tərkib hissələrindən biridir.

Xidmətin yarandığı gündən genişmiqyaslı tədbirlər həyata keçirdiyini deyən A.Rəhimov qeyd edib ki, səfərbərlik hazırlığı və səfərbərlik işinin teşkili, vətəndaşların hərbi qeydiyyata alınması, hərbi xidmətə hazırlanması və müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırılmasının təşkili, Silahlı Qüvvələrin çağırışçılarla komplektləşdirilməsi, gənclərin hərbi-vətənpərvərlik təbiyəsi, müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırışaqdərki hazırlığı, habelə vətəndaşların qəbulu və müraciətlərinə baxılması, korrupsiyaya qarşı mübarizə, maddi-texniki və qanunvericilik bazalarının təkmilləşdirilməsi, eləcə də digər sahələrdə əhəmiyyətli nəticələr əldə edilib. Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağrış üzrə Dövlət Xidməti Ali Baş Komandan İlham Əliyevin diqqət və qayğısı nəticəsində böyük inkişaf yolu keçərək ordu quruculuğu prosesinin təkmilləşdirilməsinə layiqli töhfə verib və bu proses davam etməkdədir.

Diqqətə çatdırılıb ki, çağırış yaşına çatmış gənclərin müddətli həqiqi hərbi xidmətə cəlb edilməsi Xidmətin fəaliyyətinin mühüm

istiqamətlərindəndir. Həzirdə müharibə şəraitində olan ölkəmizdə səfərbərlik hazırlığı və müdətteli həqiqi hərbi xidmətə çağırış işi Xidmətin üzərinə əlavə məsuliyyətlər qoyur. Bu məsələlərin yüksək səviyyədə yerinə yetirilməsi məqsədilə bir sıra məqsəd-yönlü tədbirlər həyata keçirilib. Ümumtəhsil müəssisələrində çağırışaqdərki hazırlıq fənninin tədrisinin müvafiq əsas-

namənin tələblərinə uyğun təşkili və keçirilməsinin yoxlanılması, həmçinin əməli köməyin göstərilməsi mütəmadi olaraq nəzarətdə saxlanılıb.

Qeyd olunub ki, korrupsiyaya qarşı mübarizə və şəffaflığın artırılması istiqamətində tədbirlər sırasında mühüm yeri vətəndaşlara elektron xidmətlərin göstərilməsi tutur. Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağrış üzrə Dövlət Xidməti de bu istiqamətdə mühüm nailiyyətlər əldə edib. Çağırışçılar müddətli həqiqi hərbi xidmətlərini hansı qoşun növündə, ya-xud hərbi hissədə keçmələri barədə məlumatları SMS vasitəsilə öyrəne bilirlər. Ötən müddətdə elektron xidmətlər yanaşı, qurumun əməkdaşlarının "ASAN xidmət" mərkəzlərində fəaliyyət göstərməsi də müsbət dəyişikliklərdir. Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağrış üzrə Dövlət Xidməti də bu işə töhfə verib.

A.Rəhimov əminlikle bildirib ki, Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağrış üzrə Dövlət Xidmətinin her bir əməkdaşı bundan sonra da ümummilli liderimiz Heydər Əliyev ideyalarına sadıq qalacaq, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin üzərimizə qoymuş vəzifələrin öhdəsindən layiqince gələrək, dəha böyük nailiyyətlər əldə etməyə çalışacaq. Sonra Xidmətin fəaliyyəti ilə bağlı film nümayiş olunub.

Tədbirdə çıxış edən Gəncliyə Yardım Fonduunun prezidenti Ahmet Tecim, "Azərbaycan Əfqanistan Müharibəsi Veteranları" İctimai Birliyinin sədri Məhəmməd Veliyev, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının üzvü Emin Həsənli çıxış edərək Xidmətin yaranmasının ildönümü münasibətlə təbriklerini çatdırıb, altı il ərzində görülən işləri yüksək qiymətləndiriblər. Sonda Xidmətin bir qrup hərbi qulluqçusunun təltif edilmesi haqqında Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin sərəncamları oxunub, xidmətdə fərqlənən hərbi qulluqçular və əməkdaşlar mükafatlandırılıb.

Azərbaycan müəllimlərinin təşəbbüs qrupu president seçimləri ilə əlaqədar bəyanat yayıb

Azərbaycan müəllimlərinin təşəbbüs qrupu aprelin 11-də ölkəmizdə keçiriləcək president seçimləri ilə əlaqədar bəyanat yayıb.

Azərbaycan müəllimlərinin təşəbbüs qrupundan AZƏRTAC-a daxil olan bəyanatda deyilir ki, Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) fevralın 8-də keçirilmiş VI qurultayında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, YAP-in sədri İlham Əliyevin presidente namizədiyinin irəli sürülməsi barədə yekdilliklə qəbul edilən tarixi qərar ölkənin her bir vətəndaşı, hər bir azərbaycanlı, hər bir müəllim terəfindən rəğbətlə qarşılanıb, geniş ümumxalq dəstəyi qazanıb.

Milletimizin arzu və isteklərinin tərcümanı, kamil cəmiyyətin yaradıcısı, dünənə bu gün, bu günə sabah arasında en etibarlı mənəvi körpünün simvolu olan Azərbaycan müəllimləri də bu tarixi qərarın ehəmiyyətini dərinlən dərk edərək, milli müstəqiliyimizin parlaq gələcəyinin qarantina olan sarsılmaz inamı nəzərə alaraq bu bəyanatı yayır.

Bəyanatda deyilir ki, müstəqil Azərbaycan çağdaş tarixinin en şərəfli dövrünü yaşayır. Prezidentimiz İlham Əliyevin 2003-cü ildən ölkəyə rəhbərliyi Azərbaycanın müstəqiliy tarixinin əsl intibah, inkişaf mərhəlesi olub, dünyada dövlətimizin qüdrəti və siyasi nüfuzu möhkəmlənib, Vətənimiz regionlu lider dövlətinə çevrilib.

2003-cü ildə prezident seçimləri öncəsi ulu öndər Heydər Əliyevin İlham Əliyev haqqında uzaqqörənliklə söylədiyi "Mən ona özüm qədər inanıram və gələcəyinə böyük ümidi bəsləyirəm" mündərik kələminin həqiqət olduğunu tarix və zaman bütün dünyaya göstərdi. Belə ki, Prezident İlham Əliyev Ulu Öndərin siyasi kursunu, milli inkişaf siyasetini dönmədən və uğurla həyata keçirərək ölkənin sosial-iqtisadi və mədəni həyatının davamlı inkişaf strategiyasını formalaşdırıb.

Digər sahələrdə olduğu kimi, müstəqil Azərbaycanda əsası ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan milli təhsil quruculuğu və siyaseti də məhz Prezident İlham Əliyevin ölkəyə rəhbərliyi dövründə dönməz xarakter alıb, Azərbaycan təhsilinin dünya təhsil sisteminə integrasiyası yönündə uğurlu addımlar atılıb.

Bu illərdə təhsilin inkişafı ilə bağlı bir çox dövlət proqramları qəbul edilib, onların icrası nəticəsində bütün pille və səviyyələr üzrə təhsilin keyfiyyət göstəriciləri yüksəlib, uşaqlar və gənclərin təhsil alma imkanlarının genişləndirilməsi, müasir idarəetmə modelərinin tətbiqi, kadr potensialının səriştə və kompetensiya baxımından gücləndirilməsi, ümumi təhsil müəssisələrinin pedaqoji və rəhbər kadrlarla təminati, müəllim fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi və stimullaşdırılması, tədris resurslarının məzmunca yeniləşdirilməsi, maddi-texniki və tədris bazasının müasirləşdirilməsi, təhsil sisteminin müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyaları ilə təminati, sağlamlıq imkanları məhdud uşaqların təhsilinin təşkili sahələrində əhəmiyyətli nailiyyətlər əldə edilib.

Sevindirici haldır ki, 2013-cü ildə prezident seçimlərindən dərhal sonra İlham Əliyevin imzaladığı ilk sənəd - XXI əsrə təhsilin inkişafının "yol xəritəsi" sayılan "Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası" olub. Bunu ölkə Prezidentinin təhsilə diqqət və qayğısının

böyük təzahürü hesab edir və yüksək qiymətləndiririk. Hazırda həmin strategiyada müyyənəşdirilən hədəf və istiqamətlər üzrə islahatlar dövlət başçısının rəhbərliyi və qayğısı ilə uğurla davam etdirilir.

Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi "Qara qızılı insan kapitalına çevirmək" siyaseti nəticəsində ölkəmizdə insan kapitalının inkişafı sahəsində böyük uğur qazanılıb, "2007-2015-ci illərdə Azərbaycanlı gənclərin xaricdə təhsili üzrə Dövlət Proqramı" çərçivəsində dünyadan aparıcı universitetlərində 3558 nəfər azərbaycanlı genç ali təhsil almaq imkanı qazanıb ki, onlardan 1470 nəfəri artıq məzun olub. Hesab edirik ki, müstəqil Azərbaycanın intellektual potensialının zənginleşməsində, rəqabətəvamlı kadrların formallaşmasında bu addım müstəsna tarixi əhəmiyyətə malikdir.

Bəyanatda qeyd edilir ki, son 14 ildə ümumi təhsil müəssisələrinin infrastrukturunun yeniləşdirilməsi sahəsində daha böyük uğurlara imza atılıb, ötən dövrde 3104 yeni məktəb binası tikilib və ya əsaslı şəkildə yenidən qurulub. Ölkənin en ucqar kəndlərində belə az şagird kontingenti olan məktəb binalarının yeniləşdirilməsi məqsədilə modul tipli məktəblərin qurulmasına başlanılıb, 2017-ci ildə 106 belə məktəb quraşdırılıb, cari ildə onlardan 137-sinin istifadəye verilməsi nəzərdə tutulur. Dövlətimizin başçısının böyük diqqət və qayğısı ilə həyata keçirilən bütün bu tədbirlər ümumi təhsilde keyfiyyətin yüksəlməsinə öz töhfəsini verir, xalqımız tərəfindən böyük rəğbətlə qarşılanır.

Dünya ölkələrində baş verən qeyri-sabit maliyyə vəziyyətlərinə baxmayaraq, son illərdə Azərbaycanda müəllimlərin əməyinin stimullaşdırılması sahəsində aparılan köklü islahatlar nəticəsində ümumtəhsil məktəblərində çalışan 140 min nəfərdən çox müllimin vəzifə maaşı iki dəfə artırılıb, dövlət başçısının rəhbərliyi ilə aparılan uğurlu təhsil siyaseti nəticəsində cəmiyyətdə müəllim nüfuzu əhəmiyyətli dərəcədə yüksəlib.

Öləke Prezidenti İlham Əliyevin 2003-2017-ci illərdə imzaladığı sərəncamlarla təhsilin inkişafında müstəsna xidmətləri olan 2000-dək müəllim fəxri adlara və müxtəlif dövlət tətilflərinə layiq görüllüb.

"Bu, bir həqiqətdir ki, Azərbaycan müəllimləri hər zaman dövlət başçısının siyasetinin təbliğatçıları və dəstəkçiləri olublar. Bu, bizim principi mövqeyimizdir və həmişə də belə olacaq. Çünkü İlham Əliyev ilk dəfə prezident seçilərkən "Mən her bir vətəndaşın prezidenti olacağam" vədine sadıqlılığını əməli fəaliyyəti ilə sübut edib. Azərbaycan müəllimləri prezident seçimlərində öz ənənəsinə sadıq qalaraq prezident seçimlərində Heydər Əliyev siyasi kursunun layıqli davamçısı İlham Əliyevin namizədliyini dəstəkləyir və ölkə ictimaliyətini də seçimlərdə fəallıq göstərərək ona səs verməyə çağırır", - deyə bəyanatda qeyd edilir.

14 fevral 2018-ci il

Multikulturalizm yay və qış məktəbləri nəticəsində xaricdə ölkəmizin haqq işini dəstəkləyən güclü lobbi formalaşıb

Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin (BBMM) təşkilatçılığı ilə Bakıda işə başlayan "Sivilizasiyalararası dialoq: yeni çağrırlar" adlı VI Beynəlxalq Multikulturalizm Qış Məktəbinin iştirakçıları fevralın 13-də Şamaxıya gəliblər. AZƏRTAC xəbər verir ki, VI Beynəlxalq Multikulturalizm Qış Məktəbində Azərbaycan, Avstriya, Əfqanistan, Bolqarıstan, Estoniya, Gürcüstan, Almaniya, İndoneziya, Yaponiya, Monteneqro, Norveç, Polşa, Portuqaliya, Rusiya, Böyük Britaniya və Ukraynanın aparıcı universitetlərinən 30-dək tələbə iştirak edir.

VI Beynəlxalq Multikulturalizm Qış Məktəbi çərçivəsində Şamaxıda mühazirlər dinlənilib. Azərbaycan Dillər Universitetinin Azərbaycan multikulturalizmi elmi-tədqiqat laboratoriyasının müdürü İrina Kunina tələbələr qarşısında "Azərbaycanda etnik müxtəliflik" və Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin şöbə müdürü Sərxanbəy Xuduyev "Azərbaycan multikulturalizmi fənninin xarici ölkələrdə tədrisi" mövzularında mühazirlər söyləyiblər.

İrina Kunina mühaziresində eyniadlı videoçarxın müşayiəti ilə tələbələrə Azərbaycanın multikultural durumu, etnik mənzərəsi haqqında məlumat verərək deyib: "Azərbaycan polietnik dövlətdir. Xalq titul etnosdan -

məsinə öz layiqli töhfələrini verir. Bu layihə çərçivəsində Azərbaycan multikulturalizmi fənninin tədris olunduğu xarici ölkə universitetlərinin sayı ildən-ilə artmaqdadır", - deyə S.Xuduyev diqqətə çatdırıb.

Mühazirlərdən sonra tələbələrin sualları cavablandırılıb. Xarici ölkələrdən olan tələbələr əsasən almanlar, yəhudilər, xinalıqlılar, malakanların Azərbaycanda məskənləşmələri ilə bağlı suallar veriblər.

Tədbirdə VI Beynəlxalq Multikulturalizm Qış Məktəbinin Azərbaycan multikulturalizminin dünyada tanıtılması, beynəlxalq arenada təbliği və təşviqi baxımından əhəmiyyəti barədə AZƏRTAC-in müxbirinin suallını cavablandırıBBMM-in şöbə müdürü Yadigar Məmmədli deyib: "Beynəlxalq multikulturalizm qış və yay məktəbləri layihəsi BBMM-in "Azərbaycan multikulturalizmi fənninin xaricdə və ölkə universitetlərində tədrisi" layihəsinin məntiqi davamıdır. Layihə çərçivəsində ölkəmizin, eləcə də dünyanın bir sıra ölkələrinin universitetlərində Azərbaycan multikulturalizmini öyrənen tələbələr üçün təşkil olunan qış və yay məktəblərinin məqsədi həmin gənclərin nəzəri şəkilde öyrəndikləri multikultural və tolerant dəyərlərin qorunub yaşandığı ölkəmizdə öz gözləri ilə görüb şahid olmalarına şərait yaratmaqdır. Qış məktəbinin iştirakçılarına Azərbaycandakı multikultural durum, tolerant şərait, etnik-dini müxtəliflik, ölkəmizdə müxtəlif xalqların nümayəndələrinin, fərqli konfessiyaların dinc yanaşı yaşaması haqqında mühazirlər təqdim edilir".

Yadigar Məmmədli bildirib ki, artıq ənənəyə çevrilən multikulturalizm yay və qış məktəblərinin nəticəsi olaraq xaricdə Azərbaycanın gənc dostlarının və onların yaxın çevrəsinin timsalında ölkəmizin haqq işini dəstəkləyen intellektual gənclərdən ibarət ənisiyyət platforması və güclü lobbi formalaşıb. İntensiv şəkildə davam edən bu proses sübut edir ki, Prezident İlham Əliyevin Azərbaycanın dünyada tanıtılması istiqamətində müəyyən-ləşdiriyi hədəflər uğurla reallaşmadadır. Günün ikinci yarısında tələbələr və onları müşayiət edənlər Şamaxı şəhəri, o cümlədən Cümə məscidi, Şamaxı rəsədxanası, "Safari park" ilə tanış olub, yerli icmaların nümayəndələri ilə görüşüb.

Tərtərdə "700 min ağac əkək" kampaniyası davam edir

Yeni Azərbaycan Partiyasının yaranmasının 25 illiyi münasibətə "700 min ağac əkək" kampaniyası çərçivəsində YAP Tərtər rayon təşkilatı və rayon icra hakimiyətinin birgə təşkilatçılığı ilə Bərdə Meşə Mühafizəsi və Bərpası Müəssisəsinin rayonun Buruc-Hülebətlə kəndləri ərazisində yerləşən meşə zolağının daha 2,5 hektar sahəsində 3 min ədəd ağac əkilmüşdir. Beləliklə, YAP rayon təşkilatı, ümumilikdə, meşə zolağında 7 min ədəd ağacın əkinini başa çatdırılmışdır.

Ağacəkmə kampaniyasında iştirak edən rayonun idarə, müəssisə və təşkilatlarında çalışan yüzlər YAP üzvleri böyük həvəslə iştirak etmişlər.

Aparılan kampaniyada təbətin və ekoloji mühitin mühafizəsi, biomüxtəlifliyin qorunması istiqamətində çoxsaylı tədbirlər və layihələr həyata keçirilir. Dövlət başçısı Cənab İlham Əliyevin diqqət ayırdığı sahələrən biri kimi, yaşlılıq sahələrinin genişləndirilməsi işi Tərtər rayonunda da uğurla həyata keçirilir.

ZÜMRÜD

MDB PA-dan olan müşahidəçilər qrupu Azərbaycan Prezidenti seçkilərinin monitoringində iştirak edəcək

Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin sədri Oqtay Əsədov Müstəqil Dövlətlər Birliyi Parlamentlərarası Assambleyasının (MDB PA) sədri, Rusiya Federasiyası Federal Məclisinin Federasiya Şurasının sədri Valentina Matviyenkova MDB PA-dan olan müşahidəçilər qrupunun 2018-ci il aprelin 11-də keçiriləcək Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkilərinin hazırlığı və keçirilməsinin gedişi ilə bağlı monitoringdə iştirak etməsi üçün dəvətnamə göndərib. Bu barədə AZƏRTAC-a MDB Parlamentlərarası Assambleyanın mətbuat xidmətində bildirilib.

Məlumatda deyilir ki, Oqtay Əsədov öz məktubunda Azərbaycan Respublikasının MDB Parlamentlərarası Assambleya ilə hərəkətli, o cümlədən seçkilərin və referendumların müşahidəsi sahəsində əlaqələrin inkişafına və dərinləşdirilməsinə böyük əhəmiyyət verdiyini xüsusiət edib.

Parlamentlərarası Assambleya MDB PA iştirakçı-ölkələrin parlamentarilərindən, həmçinin MDB PA Şurası Kətibliyinin əməkdaşlarından və Müstəqil Dövlətlər Birliyi Parlament Assambleyasının demokratianın inkişafı, parlamentarizm və vətəndaşların seçki hüquqlarına riayət olunması üzrə Beynəlxalq Monitoring İnstitutunun (MDB PA DİMBl) ekspertlərindən ibarət müşahidə qrupunu yaradıb Azərbaycan Respublikasına göndərəcək.

MDB PA DİMBl-nin ekspertleri və DİMBl-nin Bakı filialının əməkdaşları uzunmüddətli monitoring mərhələsində Azərbaycan Respublikası seçki qanunvericiliyinin beynəlxalq seçki standartlarına uyğunluğunu təhlil edəcək, həmçinin Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkilərinin gedişində elektoral prosesləri və qanunverici, icra və məhkəmə orqanlarının fəaliyyətini xarakterizə edən informasiya materiallarının toplanmasını və ekspert dəyərləndirilmesini həyata keçirəcək.

Dini radikalizm və ekstremizmə qarşı alternativ vasitə kimi vətənpərvərlik hissi gücləndirilməlidir

Fevralın 13-də Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin (DQİDK) və Sumqayıt Şəhər İcra Hakimiyətinin təşkilatçılığı ilə "Milli təhlükəsizliyə əsas təhdidlərdən biri - dini radikalizm" mövzusunda seminar-müşavirə keçirilib.

Seminar-müşavirədə Baş Prokurorluq, Daxili İşlər Nazirliyi, Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmetinin vəzifeli şəxsləri, eyni zamanda, bu qurumların Sumqayıt şəhəri, Abşeron, Xızı, Qobustan, Zəngilan və Qubadlı rayon strukturlarının məsul nümayəndəleri, ziyallar, dindarlar və ictimai feallar iştirak ediblər. AZORTAC xəber verir ki, evvəlcə Azərbaycanın suverenliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda canından keçən şəhidlərin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad olunub.

Tədbir DQİDK-nin sifarişi ilə çəkilmiş "Şəhadət" sənədli filminin nümayışı ilə başlayıb. Sumqayıt Şəhər İcra Hakimiyəti başçısının müavini Teymur Səmədov çıxış edərək mövzunun aktuallığından danışib, şəhərdəki dini vəziyyət barədə etrafı məlumat verib.

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi sədrinin müavini Səyyavuş Heydərov tədbirin keçirilməsində əsas məqsədin Azərbaycanda dini radikalizmə və ekstremizmə qarşı mübarizə sahəsində görülən işlərin və qarşıda duran vəzifelərin müzakirəsi olduğunu bildirib. O, dini radikalizmi yaranan səbəblər və radikal cərəyanların törtəndiyi fəsadlardan, dünyada, xüsusilə Yaxın Şərqi dini radikalizm və ekstremizmin acinacaqlı nəticələrindən söz açaraq, dinin siyasişdirildiyi və ya siyasi oyular üçün alət olduğu ölkələrin böyük fəlakətlərlə üzləşdiyini diqqətə çatdırıb.

Ölkəmizdə mövcud olan ictimai-siyasi sabitlik, əmin-amanlıq, dövlət-din münasibətlərinin sağlam şəkildə qurulmasından da danışan S.Heydərov Azərbaycandakı multi-kultural və tolerant dəyərlərin bütün dünyaya üçün örnek olduğunu vurğulayıb.

Prezident İlham Əliyevin Sərəncamı ilə təsis edilmiş Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun əhəmiyyətindən bəhs edən DQİDK-nin sədr müavini ali məktəbin yaradılmasını dövlət başçımızın dövlətçiliyə, milli-mənəvi dəyərlərimizə bağlı, vətənpərvər, yüksək ixtisaslı kadrların hazırlanmasına, eləcə də xalqımızın tarixi ənənələrinə söykənen dini-mənəvi mühitin qorunub saxlanılmasına verdiyi yüksək diqqətin daha bir nümunəsi adlandırıb.

Yeni yaradılan institutda dini yazarların yetişdiriləcəyini və araşdırmaşların aparılacağına deyən S.Heydərov bildirib ki, burada məqsəd gəncləri yad dini ideologiyalardan qorumaqdır. Vurğulayıb ki, bu gün ölkədə dini radikalizm və ekstremizmə qarşı alternativ vasitə vətənpərvərlik hissinin gücləndirməsidir və ona görə də bu kimi maarifləndirme tədbirlərinin keçirilməsi əhəmiyyətdir.

DQİDK sədrinin müavini sonda radikalizmə qarşı mübarizədə feallığın vacibliyini diqqətə çatdırıb və insanları daha məsuliyyətli olmağa çağırıb. Tədbirdə, həmçinin Baş Prokurorluğun idarə reisinin müavini Rauf Məmmədov, Daxili İşlər Nazirliyinin məsul eməkdaşı Oqtay Tağıyev mövzu ilə bağlı çıxış edib, təmsil etdikləri qurumların dini radikalizmə mübarizə istiqamətində həyata keçirdikləri profilaktik və inzibati tədbirlərdən söz açıblar. Natiqlər dini radikalizmin ictimai təhlükəsizliyə açıq təhdid olduğunu bildirərək, müşərək mübarizənin vacibliyini vurgulayıblar.

Sonda çıxış edən Qafqaz Müsəlmanları idarəsinin Sumqayıt üzrə səlahiyyətli nümayəndəsi Rauf Sərdarov dövlətimizin başçısı dindarlara göstərdiyi qayğı üçün təşəkkürünü bildirib. O, ümummülli lider Heydər Əliyev tərəfindən əsası qoyulan dövlət-din münasibətlərinin bu gün ölkəmizin inkişafına böyük töhfə verdiyini və dindarların daim bütün məsələlərdə dövlətin yanında olduğunu söyləyib. Seminar-müşavirə mövzu etrafında fikir mübadiləsi ilə davam edib.

Ekspert: Moody's-in hesabatında Azərbaycandakı iqtisadi proseslərin müsbət qiymətləndirilməsi önəmlidir

Moody's beynəlxalq reyting agentliyinin hesabatında Azərbaycanda gedən iqtisadi proseslərin müsbət qiymətləndirilməsi önəmlidir. Moody's ekspertlərinin göldikləri qənaat bundan ibaretdir ki, Azərbaycanda iqtisadi şaxələndirmə ilə bağlı aparılan islahatlar ortamüddətli və uzunmüddətli dövrdə dayanıqlı iqtisadiyyatın güclənməsinə və genişlənməsinə xidmet edəcək. Bu fikirləri AZORTAC-a açıqlamasında iqtisadi və Sosial İnkişaf Mərkəzinin sedri, iqtisadçı ekspert Vüqar Bayramov bildirib.

Ekspert qeyd edib ki, agentlik Azərbaycan iqtisadiyyatındaki sektorları ayrı-ayrılıqla dəyərləndirib. Moody's Azərbaycanda turizmi, beynəlxalq yükdaşımaları ayrıca xarakterizə edib və bu sahələrdən əldə edilən vəsaitlərdə artım olacağını proqnozləşdirir. Agentlik Azərbaycan iqtisadiyyatının şaxələndirilməsində hökumətin apardığı islahatları və təşviqədici siyaseti müsbət dəyərləndirib. Hesabatda dəyərləndirildiyi kimi, təşviqədici siyaset və fiskal konsolidasiya ilə yanaşı, islahatlara maliyyə dəstəyi Azərbaycan iqtisadiyyatının dayanıqlılığını artırın amildir. Iqtisadiyyatdakı artım dövlət vəsaiti hesabına baş verəcək. Bundan başqa, hesabatda Azərbaycan hökumətinin qeyri-neft sektorunun müxtəlif sahələrinin inkişafını sürətləndirdiyi qeyd olunur.

"Hesabatda bildirilir ki, 2016-ci ilin dekabrında Prezident İlham Əliyev tərəfindən Strategi Yol xəritələri imzalanaraq qüvvəye minib. Yol xəritələrində qeyd edilən sahələr arasında daha çox turizm, nəqliyyat və logistika inkişaf edib. Turizm infrastrukturunun inkişafı növbəti illərdə Azərbaycana əlavə turist axınına səbəb olacaq. Bundan başqa, Azərbaycan Çini və Mərkəzi Asiyani Avropa (Şərq-Qərb dəhlizi), Rusiyani İran və Cənubi Asiya (Şimal-Cənub dəhlizi) ilə birləşdirən əsas nəqliyyat və logistika mərkəzine çevriləmə niyyətindədir. Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticaret Limanı artıq Xəzər dənizinin ən böyük limanı hesab edilir. Limanın Ələtdə ilk mərhələsinin qurulması isə 2018-ci ilin ortalarına təsadüf edəcək. Yeni liman azad ticaret zonasında yerləşməklə Bakının beynəlxalq hava limanı və dəmir yollarını əhatə edəcək ki, bununla da Azərbaycanın nəqliyyat infrastrukturunu Rusiya, Gürcüstan və Türkiye (Bakı-Tbilisi-Qars), eləcə də İranla birləşməklə daha da inkişaf edəcək.

Sənəddə o da qeyd olunub ki, Azərbaycan hökumətinin şaxələndirmə planları fiskal xərclər hesabına başa gələcək. Vergi və gömrük təşviqəti qeyri-neft sektorunun inkişafının bir hissəsidir. Qiymətləndirməyə görə, təkcə nəqliyyat və logistika mərkəzinin qurulması üçün infrastruktur üzrə investisiya xərcləri 2017-ci ildə ümumi daxili məhsulun 5 faizinə bərabər olub", - deyə ekspert bildirib.

Qanunsuz Miqrantların Saxlanması Mərkəzində Hindistan vətəndaşlarının hər hansı şikayəti yoxdur

Dövlət Miqrasiya Xidmeti tərəfindən qanunsuz miqrasiyaya qarşı keçirilmiş tədbirlər neticəsində ölkədə qeyri-qanuni yaşadıqları aşkar edilmiş və Xidmətin Bakı şəhər Qanunsuz Miqrantların Saxlanması Mərkəzində yerləşdirilmiş Hindistan vətəndaşlarının saxlanılma şəraitini bəzədə bəzi xəber saytlarında həqiqətə uyğun olmayan məlumatlar dərc edilib.

Bununla əlaqədar AZORTAC-in foto və video çəkiliş qrupu və jurnalistləri Bakı şəhər Qanunsuz Miqrantların Saxlanması Mərkəzində dəvət edilibler. Agentliyin nümayəndələri Mərkəzdə yaradılmış şəraitle yaxından tanış olub, adından məlumat ya-

yılmış Hindistan vətəndaşı Hossain Abdulla ilə görüşüb və ondan məsahibə alıb.

Hossain Abdulla AZORTAC-a məsahibəsində deyib: "Saxlanılan zaman həyəcanlı olduğum üçün Hindistan Respublikasının Baş nazirinə saxlanılma şəraitim ilə bağlı müraciət etdim. Lakin mənim heç bir problemim yoxdur. Gün ərzində üç dəfə yemək təmin olunur. Otaqda isə en çox altı şəxs saxlanılır. Hətta saxlanılma mərkəzində öz aramızda bizim milli yeməkləri bişiren Hindistan vətəndaşı da var və o, milli yeməklərimizi yeyirik. Bütün xidmət işçilərinin bize münasibətində razıyam. Heç bir şikayətim yoxdur. Buradan ailəmə də bildirmək istəyirəm ki, mənimlə bağlı narahat olmasınlar. Hər şey öz qaydasındadır və tezliklə ölkəmə qayıdacağam".

Dövlət Miqrasiya Xidmeti bəyan edir ki, Hindistan vətəndaşları Qanunsuz Miqrantların Saxlanması Mərkəzində altı nəfər olmaqla saxlanırlar. Onlar gündə üç dəfə normal qida ilə təmin edilirlər və xidmət personalından hər hansı şikayətləri yoxdur. Ümumiyyətlə, Qanunsuz Miqrantların Saxlanması Mərkəzində yaradılmış şərait beynəlxalq standartlara tam cavab verir. Bu mərkəzlərdə əcnəbilərin və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin hüquq və azadlıqlarının qorunması üçün bütün zəruri tədbirlər görülüb. Beynəlxalq Miqrasiya Təşkilatının baş direktoru Ulyam Leysi Sinq də Azərbaycana səfəri zamanı bu mərkəzlərdə yaradılmış şəraitin çox yüksək qiymətləndirib.

Azərbaycan tarixində hər zaman xatırlanan və yaşıdagımız illərin sorağı ilə salnamələri və rəqəməyə vadə edə biləcək əhəmiyyətli hadisələr kifayət qədərdir və bu reallıqları əks etdirən tarix xalqın ictimai-siyasi və mədəni həyatında xüsusi mahiyyət kəsb edir.

Sözsüz ki, xalqın ictimai-siyasi və mədəni həyatı ineqrasiya olunması birbaşa onun maarifləndirilməsi ilə əlaqədar olduğundan, milli mətbuatın, informasiya vasitələrinin bu istiqamətdə rolü danılmazdır. Elə Azərbaycan Televiziyanın yarandığı gün 14 fevral tarixi xalqın ictimai fikir tarixində yeni bir gün - əvəzsiz zamandır. Həmin tarix hər zaman xatırlanır. Azərbaycan xalqının həyatına böyük yenilik gətirdiyi üçün yazılı tariximizdə - salnamelerde yer alıb. Azərbaycanda XX əsrin ən möhtəşəm keşflərindən olan və hər gün insanlarla ünsiyyət yaradan, cəmiyyət həyatında əvəzsiz yer tutan televiziya bir əsre yaxın bir məsafədə informasiya liderliyini qoruyub-saxlaya bılıb. Dünya deyişir, yenilənir, amma xalqın maarifləndirilməsi, əxlaqi-estetik təbəyi, məlumatlandırılması kimi təmel prinsiplərini fəaliyyət məqsədine çevirən televiziya istənilən məkanda tamaşaçıların dostu olaraq, hər nəslin müasirinə çevirilir. İstənilən bir yeniliyi, informasiyanı, dünya panoramasını bir neçə dəqiqə ərzində cəmiyyətə ötürürək, onun informasiyaya olan tələbatını ödəyir.

Etiraf edək ki, inkişaf etmiş dünyamızda nə qədər yeniliklər olmuş olsa da, televiziyanın yeri və rolü əvəzedilməzdır. Hər bir insan yeni gününün ilk dəqiqələrini, məhz televiziyanın qarşısında keçirir. Sanki bir tələbat və asılılıq yaranıb televiziyadan.

Azərbaycanda - Şərqdə ilk dəfə yaradılan və milyonların seyrçisi olan Azərbaycan Televiziyesi 1956-ci il fevralın 14-də fəaliyyətə başlayıb. Bu, Stalin rejimində qurtuluş tapan Sovet cəmiyyətində aşkarlığın rüşeymlərinin yenice yaranan dövrüne təsadüf edirdi. Bakı Televiziya Mərkəzi üçün binanın inşasına 1954-cü ilde başlanıldı və azərbaycanlı inşaatçı və mütəxəssislərin moskvalı, leningradlı həmkarları ilə birgə ucaltdıqları və müvafiq avadanlıqla təchiz etdikləri telemərkəzin binası 1955-ci ilin sonunda təhvil verildi. 1956-ci ilin fevralına qədər isə Bakı studiyasının arası sınaq verilişləri yayılmışdır.

İlk veriliş günü ekranada sonradan Azərbaycanın tanınmış sənətkarına çevriləcək, o dövrde isə gənc aktrisa olan Nəcibə Məlikova görünüb. Çıxışını "Gösterir Bakı!" kəlməsi ilə açan Nəcibə xanım tamaşaçıları televiziyanın fəaliyyətə başlaması münasibətlə təbrik edib. Həmin gün ekranada "Bəxtiyar" bədii filmi nümayiş etdirilib. Bu, televiziyanın yaddaşına və tarixinə yazılan ilk cümlələrə çevrildi.

İlk illərdə Bakı Studiyası əvvəlcə həftədə iki, sonra üç dəfə 2 saatlıq programla efirə çıxırdı. 1957-ci ildən Azərbaycan Televiziyesi efirə heftədə 5 dəfə çıxmaga başladı və verilişlərin gündəlik həcmi 2 saat 20 dəqiqəyə çatdırıldı. 70-ci illərdən etibarən isə Azərbaycan Televiziyanın gündəlik veriliş və programlarının yayım həcmi 10 saat, 80-ci illərdə 18 saatə çatdırıldı. 1970-ci ildə televiziya Dövlət Televiziya və Radio Verilişleri Komitəsi statusu alı. 2005-ci ildən isə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Sərəncamı ilə şirkət "Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinə çevrildi. Elə həmin ildən televiziya 24 saatlıq fasıləsiz yayma keçdi.

1956-ci ilin mayında ekranada ilk diktörler göründülər. Onların arasında Tamara Gözelova, Nailə Mehdiyəvə, Sevda Qənizadə, Sarra Manafova, Rəna Nəsimova, Rəşəf Aslanova, Sima Xasiyeva və Nizami Məmmədov var idi. Sonradan televiziyada istedadlı diktörərənəsi meydana geldi. Bu sırada Roza Tağıyeva, Rafiq Hüseynov, Ofelya Sənani, Şərqiyə Hüseynova, Sabir Ələsgərov, Hicran Hüseynov, Həqiqət Əsgərova, Natiavan Hacıyeva, Tamilla Ələkbərova, Davud Əhmədov, Gülsən Ələkbərova, Nergiz Cəlilova, Ülkər Quliyeva, Aygül Qaradağlı, Dilərə Səlimova, Rafiq Həşimov və başqaları yer aldı. Zaman ötdükçə inkişaf və püxtəleşmə özünü bürüze verdi.

Program saatının artırılması, qabaqcıl texnologiyanın rabitə və telekommunikasiya sistemində tətbiq olunması yeni televiqlənin icazəsi ilə "Qarabağda yaranmış du-

Efir məkanında uğurlara imza atan 62 yaşlı Azərbaycan Televiziyası

ucaldılmasını tələb edirdi. 1979-cu ildə Rabitə Nazirliyi Bakıda 310 metrlik teleqüllənin tikilməsi üçün fəaliyyətə başlandı. Təməli 1981-ci ildə qoyulan yeni televiziya qülləsi 1996-ci il iyunun 7-də istifadəye verildi.

2004-cü ilin fevralından başlayaraq, AzTV-nin proqramlarının Avropa ölkələrində daha keyfiyyətli yayımı təmin edildi. Bu məqsədə "Teleradio" İstehsalat Birliyinin mütexəssisləri Teleqüllə Kompleksində yeni rəqəmsal TV - Up-link stansiyasını qurşadırlar. İndi Azərbaycan Televiziyanın verilişləri hemin stansiyadan Avropaya "Hot Bird" və "SESAT", Şimali Amerikaya "Galaxy 25", Asiyaya "Turksat 1C" peykleri vasitəsilə yayılır.

1970-ci ilə qədər yerli efir məkanında video-texnikasının olmaması televiziyanın inkişafını ləngidirdi. Yalnız 1970-1972-ci illərdə çekilişlər kinokameranın 16 millimetrik lenti ilə aparıldıqdan sonra informasiya proqramlarında reportajların göstərilməsinə başlanıldı. 1971-ci ildə istifadəye verilən təkmilləşdirilmiş "Kadr-2" video-sistemi isə montaj üçün elverişli şərait yaratdı. 1970-ci ildən Moskva televiziya proqramları rəngli yayılmamağa başladı. Azərbaycan Televiziyesi isə 1973-cü ildən yalnız Bakıda rəngli yayma keçə bildi. 70-ci illərin ortalarından KADR-3R videmqənitofonundan istifadəye başlanılması keyfiyyətli elektron montajına şərait yaratdı.

1985-ci ildə Azərbaycan Televiziyesi texniki texizatına, film istehsalı və müxtəlif proqramlarla Mərkəzi Televiziyadakı çıxışlarına görə, SSRİ-də 4-cü yere çıxdı. Zaman üçün ən qabaqcıl sayılan texniki vasitələr televiziya məkanına yol açdı. Texniki imkanların genişlənməsi verilişlərin keyfiyyətini ilə yüksəltdi və yeni formalar axtarıb tapmaqdə kömək etdi. 1958-ci ildən başlayaraq, proqramlarda publisistik janra üstünlük verildi və reportajların sayı artı. Bayram tədbirlərindən, iclaslardan və görüşlərdən birbaşa yayılmış reportajları zənginləşdirən amile çevrildi. 60-ci illərin sonundan proqramların texniki təminatının yaxşılaşdırılması ilə yanaşı, maraqlı müəllif və rejissor axtarışları da nəzəre çarpıldı. 1960-70-ci illərdə yerli televiziyyada "Odalar diyarı", "Dostluq", "Zaman və biz", "Yaddaş: Tarixin səsi" "Sənayemizin üfügləri", "Tələbə klubu", "Şən və Hazırcavablar Klubu" kimi verilişlər yaranmışdı.

1960-ci il dekabrın 31-də ilk dəfə "Sizin birlikdə" Yeni il proqramı nümayiş olundu. Canlı efirdə 2 saatdan artıq davam edən verilişdə musiqi, mühəsibə, təbrikər, səhnəcik, bir neçə müəssisədən çəkilmiş süjet və sənbətlərdən istifadə edildi. Proqramın müəllifi və rejissoru Kərim Kerimov, aparıcısı isə xalq artisti Möhsün Sənani idi.

AZƏRBAYCAN TELEVİZİYASI ÜÇÜN SINAQ DÖVRÜ

1988-ci ildə Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin başlanması Azərbaycan Televiziyesi üçün əsl sınaqə çevrildi. Kommunist Partiyasının nəzarəti altında fəaliyyət göstərdiyindən və SSRI daxilindən, Azərbaycan Televiziyesi inforasiya siyasetini düzgün qura bilmedi. Separatçıların Xankəndidə keçirdiyi fasıləsiz mitinqlər barədə qısa xəbəri Azərbaycan Televiziyesi yalnız 10 gündən sonra - "yuxarı"nın icazəsi ilə "Qarabağda yaranmış du-

"MUĞAM TELEVİZİYA MÜSABİQƏLƏRİ"

AzTV-nin bütün layihələri həmişə böyük rəğbetlə qarşılanıb. Bu sırada mədəniyyət layihələrini də xüsusi vurgulamaq yerinə düşər. Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi, Azərbaycan Mədəniyyəti Fondunun layihəsi, Azərbaycan Televiziyanın təşkilatçılığı, Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin iştirakı ilə keçirilən, müğam sənətinə yaşıtmaya gənc istedadları üzə çıxarmağa xidmət edən "Muğam televiziya müsabiqələri" ölkəmizdən kənarda da böyük tamaşaçı sevgisi qazanıb. Bu, hər şəyden əvvəl, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın danılmaz xidmətidir. AzTV bu "SMS" siz yarışma ilə ilk dəfə müğamların həm tədrisinə, həm də məarifləndirməyə doğru bir addım atdı. Hər yarışdan əvvəl yaradan Azərbaycan Televiziyesi bu gün artıq tamam başqa bir görkəmdir. Kifayət qədər təcrübəsi, zəngin fond, müasir texniki texizatı və peşəkar kadrlar potensialı kanalın uğurlu dövrünü yaşayır. 2010-cu ildə, AzTV-nin 55 yaşının tamamında onun nəzərdində Azərbaycan ziyalılarının və sənətçilərinin coxdankı arzusu olan "Mədəniyyət" kanalı ilk dəfə tamaşaçıların görüşüne geldi. Bu kanalın ərseyə gelmesi Prezident İlham Əliyevin mədəniyyətimizə qayğısının daha bir təzahürüdür. Bu gün "Mədəniyyət" kanalı Azərbaycan mədəniyyətinin dünya mədəniyyətinin tərkib hissə kimi təbliğ edir, dünya mədəniyyətinin incilərini isə Azərbaycan tamaşaçılarına çatdırır. Bu kanalın verilişlərini izledikcə, bir daha bu qənaətə gelirsə ki, mədəniyyətimizin ele parlaq inciləri var ki, onlar yüz illər sonra da Azərbaycanı yüksək mərtəbədən təmsil edə bilər.

"İDMAN - AZƏRBAYCAN" TELEKANALI

Azərbaycan Televiziyesinin son illərdəki dəfə bir uğuru 2009-cu il fevralın 1-dən efirə çıxan "İdmən-Azərbaycan" kanalıdır. Bu kanal idman ictimaiyyəti və idmansevərlərə gözəl hədiyyə oldu. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə yaradılan "İdmən-Azərbaycan" Televiziyesinin fealiyyəti dövlətimizin idman və gənclərin sağlam ruhda böyümesinə verdiyi önəm səbətudur. Artıq "İdmən-Azərbaycan" Televiziyesi efir məkanında öz yerini coxdan təsdiqləyib və fealiyyət göstərdiyi 9 ilə dövlətimizin idman siyasetinə uğurla xidmət edir. Kanal dünyanın hər yerdən bütün növ idman yarışlarını, müxtəlif çempionatları birbaşa, özü də yüksək peşəkarlıqla yayımlayıb və idman xəbərlərini operativliklə tamaşaçılla çatdırır. Hər gün kanalda tamaşaçılara canlı xəbər buraxılışları, orijinal verilişlər, beynəlxalq, ölkədaxili yarış və turnirlər təqdim edilir, çempionatlar canlı yayımlanır. "İdmən Azərbaycan" kanalı dünyada yeganə idman kanalıdır ki, heç bir ödəniş olmadan tamaşaçılara idmanın bütün növləri üzrə proqramlar təqdim edir və açıq yayımda.

Bu gün efir məkanında öz sözünü deyə bilən, ugurlara imza atan Azərbaycan Televiziyesi 62 yaşını qeyd edir. Öz sözünü deyə bilən, fərqli dəstə -xətti ilə seçilən, en güclü təbliğat sisteminə çevrilən Azərbaycan Televiziyesi Azərbaycan dinləyicisi ilə yol gelir. Bu yol hələ neçə-neçə onillikləri əhatə edəcək, xalqın milli tarixi, gələcəyi, Azərbaycanın dinamik inkişafı, uğurları, beynəlxalq mövqeyi ilə bağlı bize çox xəbərləri çatdıracaq. Büyyük və ali məqsədə çatmaq üçün uzun bir yola çıxan Azərbaycan Televiziyesinin kollektivini təbrik edir və daha əlçatmaz uca zirvələr fəth etməsini arzulayıraq.

ZÜMRÜD

Müsavat İsa Qəmbərdən imtina etdi

Prezident seçkiləri ilə əlaqədar müxalifət düşərgəsində cərəyan edəcək hadisələri qabaqcadan proqnozlaşdırmaq çox çətindir. Hətta baş verənləri belə təhlil etməyə, səbəbini araşdırmağa çalışarkən, aydın olur ki, verilən qərarların, nəticələrin heç də mənqiqi əsası yoxdur və hər bir addımın arxasında məkrli niyyətlər, ambisiyalar, yaxud xarici qüvvələr və onların pozucu ssenarisi dayanır. Bəzən funksionerlərin, liderlərin özləri belə qurumun rəhbəri kimi yox, hansısa bəd niyyətli qüvvələrin marioneti kimi çıxış edir və bu əl buyruqçuluğu funksiyasını icra edir.

Məclisin qərarı eks-başqan üçün gözlənilməz oldu və ona şok effekti verdi

Müsavat partiyasının məclisi aprel ayında keçiriləcək prezident seçkilərində iştirak etməkdən imtina etdi və fevralın 10-da qəbul edilən bu qərar, ələlxüsus, Isa Qəmber üçün gözlənilməz oldu. Partiyanın hələ 4 il öncəki qurultayında 2018-ci il seçkilərinə namizədliyi ireli sürülmüş sabiq başqan, Milli-Strateji Düşünce Mərkəzinin rəhbəri seçkilərdə namizəd olaraq, iştirak etməkdə qərarlı görünürdü və son bir həftədə onun verdiyi açıqlamalar belə iştirak etmək yönündə idi. Hətta seçkilərin 11 aprelə təyin edilməsi sərəncamından sonra ABŞ Dövlət katibinin Avropa və Avrasiya məsələleri üzrə müavininin köməkçisi Bricket Brinkin onunla namizəd olacaq şəxs kimi görüşməsi İ.Qəmberin namizədlik əhval-ruhiyyəsini təsdiqleyir. Müsavat məclisinin son toplantısından iki gün önce, MSDM-in keçirdiyi toplantının əsas müzakirələrindən biri də seçkilərdə iştirakla bağlı idi. Müsavatın son divan toplantısının

da müzakireler zamanı da divan üzvlərin-
dən yalnız üç nəfər seçkilərdə iştirakın
əleyhinə olub və qalan 12 nəfər iştirakın le-
hinə səs veriblər.

Göründüyü kimi, İ.Qəmbərin namızəd olmasına Müsavat məclisi mane olub. Müsavatın keçmiş başqanı da bu dəfə məclisin qərarına hörmətlə yanaşıb. Amma eksbaşqan üçün bu qərar şok effekti verdi. Çünkü İ.Qəmbər Arif Hacılini öz yerinə təyin etməkdə, yaxud onun başqan teyin olunması üçün eldən ayaqdan getməsində məqsəd elə seçkilərdə Müsavatın namızədi olaraq, təsdiq olunmaq idi. Bu baxımdan, hadisələrin gedişi İ.Qəmbər üçün heç də ürək acan olmadı.

Müsavat meclisi boykot deyil, seçkilere de katılım etmemek kararı verib. Bunlar birbirinden keskin şekilde farklıdır. Hergendifer, sosyal şebekelerde müzakirə aparanlar ve onlarla aynı fikirden olanlar boykot ve katılım etmemek kararlarını bir-birinden farklılığından bilmeliydi belli olur. Şebekeler qəhrəmanları bu iki kararı dəyişik salırlar. Boykot seçkilerde, ümumiyyətə, katılım etmemek, tərəfdarlarını seçkiləre getirməyə çağırmaq olduğu halda, katılım etmemek kararı tərəfdarlarına azad seçim imkanı vermək deməkdir. Yəni əger "Milli Şura" boykot kararı verərək tərəfdarlarını seçkiləre getirməyə çağrırsalar, Müsavat bunun əksi olaraq tərəfdarlarına seçim imkanı verir.

**Müsavatçılar
İsa Qəmbərin seçkilərə
qatılmasında maraqlı
deyillər**

Hadisələrin gedişi, onu deməyə əsas verir ki, Müsavatın nə "Milli Şura", nə də digər bir qurumla fikir ortaqlığı olmayıb və əsas həqiqət ondan ibarətdir ki, müsavatçıları İ.Qemberin seçkilərə qatılmasında maraqlı deyillər. Məclisin qərarı və başqan müavini Yadigar Sadıqovun social şəbəkələrdə paylaşımıları təsdiq etdi ki, müsavatçıları eks-başqan haqqında heç də müsbət fikir-də deyillər. Onların ferqli yanaşmaları İ.Qemberin bütün planlarını alt-üst etdi və nəinki müxalifet düşürgesində, ümumiyyətlə, siyasi səhnədə onun varlığını şübhə altına qoydu. Yəni əgər eks-başqan Müsavatın başqanı, eyni zamanda, prezident seçkilərinə namizəd olmayıacaqsə və ümumiyyətlə, seçkilərdə iştirak etməyəcəksə bu zaman o siyasi səhnədə kimdir? Yaxud bu lider bundan sonra nəyə lazımdır və fəaliyyəti nədən ibarət olacaq? Müsbət cavab vermək çətindir və hər halda, bu suala Müsavat partiyası, yaxud İ.Qember özü cavab verməlidir.

Müsavat məclisinin qərarına partiya rəhbərliyində təmsil olunan funksionerlər dən bəziləri münasibət belə bildirməyiblər. Amma MSDM üzvlərinin məclisin qərarına münasibəti birmənalı deyil. Məsələn, MSDM üzvü İsgəndər Həmidov seçkilərə qatılıb, İ.Qəmberin namizədliyini dəstekləməyə hazır olduqlarını gizlətmir və hətta seçkilərə getməkdə, onu dəstəkləməkdə israrlı olduğunu bildirir. Həmidov seçkilərə hazır olmadıqlarını və hətta hazırlaşa bilməyəcəklərini də etiraf edir.

Inam HACIYEV

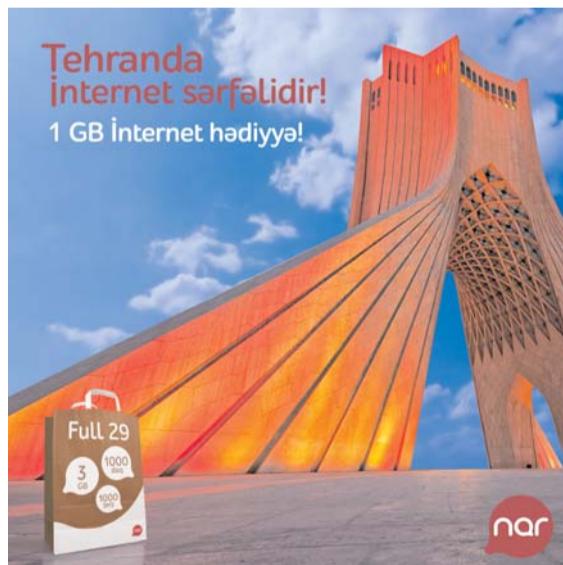
Türkiyə və İranda rominqdə olan “Nar” istifadəçilərinə “Full” paketlərindən internet bonusu

13 fevral 2018-ci il tarixindən etibarən, xaricə səyahət edən “Nar” istifadəçiləri “Full” paketlərinin üstünlüklərindən daha çox faydalana biləcəklər. Belə ki, Türkiyə və ya İranda rominqdə olan “Nar” istifadəçiləri 2 GB-dək internet bonusu qazanacaqlar. Mobil rabitə bazارında unikal bir təklif olan “Full” paketlərinin əsas özəlliyi istifadə edilməyən bonusların növbəti aya keçməsidir. Beləliklə, rominqdə olan “Full” istifadəçiləri də toplanan bonuslardan növbəti ayda istifadə etmək fürsəti qazanırlar. Bonuslardan “Full 29”, “Full 39” və ya “Full 49” paketlərindən birinə qosulmuş abunəcilər faydalana bilərlər.

Katırıldaq ki, “Nar”-in “Full” paketlərinində birinə qoşulan abunəçilər bu sərfəli təklif sayesində bol ünsiyyətə həzz almanın sevincini yaşayırlar. Ölökədaxili danişq dəqiqləri və bol internetin daxil olduğu paketlərin əsas əzelliyi qazanılan bonusların növbəti aya keçməsidir. Abunəçilərin arzu və istəklərini hər zaman nəzərə alan “Nar” istifadə edilməyən bonusların bir sonrakı aya keçməsini məhz “Full” paketi ilə təklif etməklə, eyni fürsətdən romingdə olan abunəçilərin də yararlanması təmin etdi.

“Full” paketleri haqqında etraflı məlumatı mobil operatorun internet səhifəsindən övrenmək olar: <https://www.par.az/full>.

"Azerfon" şirkəti 21 mart 2007-ci ilde "Nar Mobile" ticarət nişanı ile fəaliyyətə başlayaraq qısa bir müddətdə Azərbaycanda telekommunikasiya və mobil rabitə sahəsinin aparıcı şirkətlərindən birinə çevrilib. "Nar" ticarət nişanı Azərbaycanın zəngin mədəni və tarixi irlisinin çağdaş həyatla bağlılığını rəmzi olaraq seçilib. "Nar" ölkədə ilk dəfə olaraq 3G texnologiyasını təqdim edib və geniş 4G şəbəkəsini abunəçilərinin istifadəsinə verib. Mobil operator şəbəke keyfiyyətinin davamlı təkmilləşdirilməsi strategiya-sı çərçivəsində səs keyfiyyətinin nəzərəçarpacaq dərəcədə artımını və səsin təmiz ötürülməsini təmin edən "HD-Voice" (High Definition Voice) xidmətini təqdim edib. "Nar" şəbəkəsi hazırda ölkə ərazisinin 93%-ni əhatə edir və 6000-dən artıq baza stansiyası ilə 2 milyondan çox abunəciyə yüksəkkeyfiyyətli xidmət göstərir.

Müxalifətin köhnə havası - “Uzundərə”

Aført

Hər sahədə güclü rəqabətin olması vacibdi. Çünkü rəqabət olan yerdə sağlam iş mühiti də qurulur. Təbii ki, iş olan yerdə səhvlər və problemlər də ola bilər. Amma... amması ondadır ki, Azərbaycanda fəaliyyət göstərən adı olub, özü olmayan müxalifət uzun illərdir bar-bar bağırır ki, hakimiyyətə gəlsələr, bunlardan yaxşı işləyən olmayıacaq. Guya bunlar fərqli siyaset aparacaqlar, ermənilərə verdikləri Qarabağı geri alacaqlar, daxili və xərici siyasəti bir ayrı formada quracاقlar. Dağıłasan, a dünya. Hərgah bu onilliklər ərzində hər hansı bir mərifətlü işlərini görmüş olsayıdıq, deyərdik ki, bəli, bizdə də sağlam müxalifət var və sağlam rəqabət aparmaq gücündəirlər. Lakin bizdə belə bir müxalifət olmayıb və olmavacaq da.

Orta mektebin son illeriydi. Hadiseler hələ yeni-yeni başlamışdı. İnsanlar meydana yığılıb, mitinqlər edirdilər. Yadimdادر ki, bu adı olub, özü olmayan indiki müxalifət o zamanlar necə meydanlarda qışqır-bağır salırdılsara, ele indi də həmin təfəkkürdə qalıblar. Yəni hələ də, meydan təfəkkürü və düşüncəsi, qanlarından və canlarından çıxmayıb. Seçkiden-seçkiyə üzə çıxıb, sonra yoxa çıxanlar niyə heç özlərinə baxmırlar ki, artıq 30 ilə yaxındı ki, sədrlik kreslosundan bərk-bərk yapışıb, onu başqasına vermək fikrində deyillər? Onların ancaq bir fikri var, o da hakimiyyətə gəlmək. Əlacları olsa, bir-birlərinə fiziki güc tətbiq etməklə vurub sıradan çıxaralar. Təki ixtiyarı bir finiça çatmış olsunlar. Amma əllərindən heç nə gəlmədiyini görüb, xalqın dəstəyindən məhrum olandan sonra üz tutdular xaricə. Başladılar xarici qüvvələrlə danışığa getməyə və xaricdən qrantlar almağa. Qrantları almaqdan ötrü dondandona, sıfətdən-sifətə girdilər. Bu pulları "ərimək üçün" aradabir ətraflarına yiğdiqları tanış-bilişləri ilə mini-aksiyalar keçirməyə başladılar ki, xaricin gözündən pərdə assınlar. Təsəvvür edin ki, müxalifət öz içinde bir-biri ilə yola gedə bilmir. Elə bir seçki yada gəlmir ki, bu partiya funksionerləri bir yere toplaşıb, aralarından "vahid namizəd" seçə bilsinlər. Nə vaxt da hər hansı biri seçkiye gediblərsə, səs toplaya bilməyib, biabır olublar. Uğursuzluğa düçar olmalarının səbəbi də, xalqa, dövlətə zidd siyaset aparmaları və qəpik-quruş əldə etmək xatirinə xarici maraqlı dairələrlə iş birliliyinə getməlidir. Təsadüfən hakimiyyətdə olduqları dövrde tariximizin qara səhifəsi kimi yaddaşlara həkk olub. Hakimiyyətdə olduqları bir il ərzində büdcəni hansı vəziyyətə qoyduqları, yeraltı-yerüstü sərvətlərimizi necə talan etdikləri, ölkədə xaos və anarxiya yaratdıqları hər kəsə məlumudur, "xalqın gözü tərəzidir" deyiblər. İnsanlar ağı-qaradan seçməyi bacarır. Bu baxımdan, bacardığınız işin arxasında qedin, bəylər.

14 fevral 2018-ci il

“Axecepeçilər”in Lələtəpə “məntiqi”

Yaxud Nurəddin Məmmədlinin ucuz kərimovçuluğu

Ali Kərimlinin sədri olduğu AXCP və bu radikal müxalifət partiyasının sözə “rəsmiləri” zaman-zaman Azərbaycan dövlətinin və həkimiyətinin bütün sahələrdə əldə etdiyi davamlı uğurları siyasi korluqları vasitəsi ilə ört-basdır etməyə cəhd göstərirler. Söz yox ki, ümumilikdə, Ə.Kərimlinin mövcud olduğu yerdə onun ətrafi da məhz özükindilərdən ibarətdir və bu, bir reallıqdır. Lakin bir çox hal-larda, bu reallıq o qədər ciliz və ucuz görünür ki, bunun da səbəblərindən biri onların daxillərində formalasmış xəyanət sindromlarıdır. Vətənə, dövlətə və xalqa xəyanət etmək Ə.Kərimlinin və ətrafinin boyuna biciilib sanki.

**Əli Kərimli yaxın
ətrafını qurban verir,
öz yaxasını
isə kənara çekir**

O da ebəs deyil ki, Kərimlinin səd-ri olduğu AXCP adlı dırnaqarası siyasi qurum, hətta şeytanla belə əməkdaşlığı getməyə hazır olduğunu dəfələrlə sübuta yetirib. Xarici ölkələrde fəaliyyət göstərən və əsasında erməni lobbi-sinin dayandığı təşkilatlardan gizlə yollarla maliyyə dəstəyi alan Ə.Kərimli, hətta buna görə öz yaxın ətrafinı da qurban verir və öz yaxasını, necə de-yerlər, kənara çəkir. Misal üçün, Nardaran hadisələri zamanı Kərimlinin müavini Fuad Qəhrəmanlını qabağa verərək, radikal və satqın dindarların "lideri" Taleh Bağırzadəyə dəstək göstərməsini, sonradan isə həbs edilməsi-ni, digər müavini Gözəl Bayramlını Gürcüstanaya göndərərək, oradakı erməni emissarlarından külli miqdarda pul aldıraraq, Azərbaycana qanunsuz şə-kildə keçirmək istərkən həbs olunma-sını, eləcə də, onlarla gəncin həyatları-nı və gələcəklərini zəhərləyərək, radi-kallaşdıraraq yanlış yollara sövq etmə-sini, o cümlədən, yüzlərlə bənzər fakt-ları göstərə bilərik. Bütün bunlar, bila-vasitə axecepeçilərin ucuz "məntiqləri-nin" aşkar göstəricisidir.

Azərbaycan
Ordusunun aprel
zəfərinə iftiraları da Əli
Kərimli və ətrafı atıb,
sonradan isə həmin
iftiralar erməni
mediasında tirailanıb

Bu arada biz növbəti dəfə AXCP “məntiqinin” şahidi olduq. Lakin bu mövzunu açıqlayana qədər bəzi xatirəlatmalar da etmək istərdik. Belə ki, 2016-ci ilin aprelində Azərbaycanın şanlı Ordusu böyük miqyaslı hərbi əməliyyatlar keçirərək, işğalçı Ermənistanın ve separatçıların təxribatlarına qarşı sarsıcı zərbələr endirərkən və ərazilərimizin bir hissəsi işğaldan azad edilərkən, radikal müxalifet bu uğurlarımıza qara yaxmağa cəhd göstərdi. Hətta Ə.Kərimli FB bloggeri qismində, “Milli Şura”的 reneqat “başbi-

"ləni" Gültəkin Hacıbəyli, heç bir məntiqi olmayan "mülahizələr" irəli sürərək, Ordumuza qarşı iftiralar səsləndirdilər. Hətta iş o yerə çatdı ki, düşmən ölkənin mediası onların ifadələrini öz xeyirlərinə tirajladılar.

**AXCP sədrinin müavini
Nurəddin Məmmədli
2016-cı ildə Lələtəpə
yüksəkliyinin işğaldan
azad edilməsini “işgal”
olaraq qiymətləndirib!**

İndi isə qayıdaq əsas mövzuya və bu dəfə Ə.Kərimlinin, sözün əsl mənasında, ayağısürüşkən və maymaq müavini Nureddin Məmmədlinin FB-dəki sərsəm statusuna diqqət yetirek. Məsələ ondadır ki, AXCP-nin rayon şöbələri tamamilə fəaliyyətsiz vəziyyətdədir və bunun da səbəbi insanların belə bir xəyanətkar siyasi quruma nifretidir. Yəni biz bunu baş verən kütłəvi istefalardan da görməkdəyik. Bu baxımdan, digər rayonlarda olduğu kimi, AXCP-nin Şəki şöbəsi də, demək olar ki, adamsız qalıb. Bunu gizlətməkdən ötrü isə, N.Məmmədli öz təbirincə, "siyasi mesaj" verdiyini sanaraq, cəbhənin Şəki rayon şöbəsinin "işğal" olunduğunu iddia edib və 2016-cı ildə azad olunmuş Lələtəpə yüksəkliyinin işğaldan azad edilməsini "işğal" olaraq qiymətləndirib. N.Məmmədlinin bu qədər zərərli və xain fikirləri isə beledir: "Lələtəpədən sonra AXCP-nin Şəki şöbəsinin qərargahı zəbt olundu" (????!!-R.N.). Bu cılız "adam" bele öz dar düşüncəsi ilə, bele sanır ki, Lələtəpə yüksəkliyi işğaldan azad edilməyib, eksiñə, "işğal" olunub. Bununla erməni dəyirmanına su töken N.Məmmədli öz içindəki erməni sevdasını açığa çıxarımis olub.

Sosial şəbəkə istifadəçiləri Nurəddin Məmmədlinin statusunu hiddətlə qarsıladılar

Onu da qeyd edək ki, AXCP-nin sədr müavininin sözügedən fikirləri sosial şəbəkə istifadəçiləri tərəfindən hiddətə pislənilib və o, sərt şəkildə qınanılıb. Məsələn, qıtxeber-in baş redaktoru Sənan Nəcəfov yazır: "Bunların mahiyyəti, ağılı və düşüncəsi budur. Siyasi mesaj verir, guya bu heyvan...şünas. Anlamır ki, özü boyda sehv buraxıb. Bu heyvan...şünasa deyən lazımlı ki, Lələtəpə zəbt olunmayıb..." Lələtəpenin azad edilməsini hansısa rayon təşkilatının ofisinin bağlanması, ya boşaldılması ilə eyni tutan bir

məxluqun siyasetdə nə işi var?"-sualı çox yumşaqdı mən-cə. Konkret ...məlidir"

Sosial şəbəkə istifadəçisi
Könül Məmmədova isə fikirləri-
ni bu cür qeyd edib: "Beyin yeri-
nə boş balon geddirirlər sanki
başlarında.

Adam nə qədər taxtabaş ol-malıdır ki, etdiyi səhvi anlaması-sın”.

Anar Şahmurad: "Bu status-la AXCP-nin "başbilənləri" ermənipərest dairələr tərəfindən maliyyələşdirildiklərini, erməni-ye xidmət etdiklərini və ermənipərest qüvvələrin elinin altında əmr qulu ol-duqlarını etiraf ediblər. Özləri də qan-madan!"

Nailə İsmayılova: "Bunların ağılına
dua yazılmalıdır. Müqayisəyə bax. Ona
görə də, xalq bunlara inanmir. Bu sta-
tus Lelətepəni azad edən mərd oğulla-
rimizə təhqirdir. Eyni zamanda, Aprel
Döyüşlərində həlak olan Şəhidlərimizə
saygısızlıqdır. Lənət olsun bunlara!"

Niyaməddin Orduxanlı: "Dovşansü-nasdır. Düşük..."

Aynur Shakkerimova: "O vaxt bustersusa yazdım ki, "sizin bu məntiqlə Lelətəpe Ermənistən ərazisidir, bizə məxsus ərazi deyil ki, ordu oranı zəbt edib? "yazımı silib, məni de bloklamışdı. Amma bu yaxında profilini gördüm, yenə, yəqin amnistiyaya düşmüşəm hansısa mitinq əvvəli".

Beləliklə, bu kimi statuslar kifayət qədərdir və onların hər biri AXCP sədrinin müavini N.Məmmədlini siyasi savadsızlığını, xəyanətkarlığını və s. mənfi cəhətlərini sərt şəkildə tənqid atəşinə tutublar. Ancaq təessüf ki, bütün bunlardan sonra AXCP-nin ucuz məntiqi elə ucuz və cılız olaraq da, qalmaqda davam edir. Əgər belədirse, demək ki, onların daxillərində dövlət və xalq marağı olmayıb, yoxdur və olmayaq da. Xalqdan tecrid olunmuşlarının isə cəmiyyətdə veri voxdur!

Rövsən NURƏDDİNOĞLU

Qanunsuz yolla əldə edilmiş meşə materialları aşkarlanıb

Qanunsuz yolla əldə edilmiş məşə materialının daşınması ilə bağlı Ekolojiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin "Qaynar xətt"inə daxil olan məlumat əsasında fevralın 12-de Cəlilabad və Masallı meşə mühafizəsi ve berpasi müəssisələri, 1 sayılı Ərazi Ekolojiya və Təbii Sərvətlər Şöbəsi və Cəlilabad Rayon Polis Şöbəsinin əməkdaşları tərəfindən birgə operativ reyd keçirilib. Nazirliyin mətbuat xidmətindən AZERTAC-a verilən məlumata görə, reyd zamanı Masallı və Cəlilabad rayonları ərazisində Lənkəran rayon Narbağı kənd sakini Rahim Həsənova məxsus "Shacman" markalı 99-JG-435 dövlət qeydiyyat nişanlı avtomobilin yük yerində gizlətmək məqsədilə üzəri qumla örtülen, qanunsuz yolla əldə edilmiş meşə materialı aşkar edilib. Saxlanılan yük maşını Cəlilabad Rayon Polis Şöbəsinə gətirilib. Meşə materialının Lerik rayonundan gətirilməsi ehtimal olunur və hazırda tədqiqat aparılır. Nazirlikdə təəssüfle qeyd ediblər ki, mütəmadi olaraq aparılan qabaqlayıcı tədbirlərə baxmayaraq, gizli və uğurlu yollarla əldə edilmiş meşə materiallarının daşınması halları baş verir. Bu cür halların qarşısını almaq məqsədilə respublika ərazisində reydlər davam etdirilir.

Ötən gün 114 cinayət faktı qeydə alınıb

Rəspublikanın daxili işlər orqanları ötən gün 114 cinayət faktı qeydə alıblar. Onların 20-si “isti izlər”lə açılıb. Daxili İşlər Nazirliyinin metbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, axtarışda olundularına görə 29 nəfər saxlanılıraq, aidiyəti üzrə təhvil verilib. Daxili İşlər orqanları əməkdaşlarının həyata keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirlərinin nəticəsində narkotiklərlə əlaqəli 8 fakt müəyyən edilib. Cinayət törətməkdə şübhəli bilinən 30 nəfər saxlanılıb.

GÜLYANA

Azadlıq hüququ fərdi və ictimai meyarlar kontekstində

Axlaq normalarının bir mühüm spesifikiyi bundadır ki, o, sosial tənzimətmanın özünəməxsus üsulu olmaqla, özündə iradə azadlığı fenomenini daha geniş əhatə edir. Bu, hüquqi normalarda, inzibati göstərişlərdə və təşkilat-texniki qaydalar sistemində, demək olar ki, voxdur.

Hüquq ilə əxlaqın vəhdətinin azadlığın inkişafına müsbət təsiri nəticəsində, onların hər üçünün qarşılıqlı əlaqələri daha da möhkəmlənir. Bu baxımdan, D.Lukovskaya yazır: "Hüquq ilə əxlaq fərdin azadlığının müəyyən ölçüsünü ifade edir. Onların qarşılıqlı əlaqəsi özünü bunda göstərir ki, hüquq azadlığın ölçüsü olmaqla şəxsiyyətin mənəvi cəhətdən özünü məhdudlaşdırmasına ehtiyac hiss edir, əxlaqın isə, ümumi ictimai mənəviiyyəti qorumaq namənə, bir sıra hüquqi məhdudlaşdırılara ehtiyacı vardır". Qeyd edək ki, bu ədalətlı və doğru müdəətə bəzi hüquqşunalar tərəfindən müəyyən şübhə ilə qarşılanır. Belə ki, onlar hüquq, əxlaq və azadlığın münasibətləri ile sıx bağlı olan ictimai zərurət və xarici azadlıq ilə insanın daxili şəxsi azadlığının əlaqəlerinin izahında yanlışlışa yol verərək, göstərirlər ki, əgər insan xarici obyektiv zərurət ilə barışırsa, onda onun daxili azadlığı olmur, çünkü bu halda, onun davranış və hərəkətləri obyektiv xarici şərait ilə şərtlənir və deməli, insan zahirən azad olur.D.V.Çuxviçev yazır:" Belə davranış və hərəkətlər insanların daxili maraqları, inamı və mənəvi keyfiyyətləri ilə dərin əlaqəli olmadığından, həmin insanı, sözün əsl mənasında, azad hesab etmək olmaz, çünkü bu halda, o, xarici qüvvələrin təsiri və məcburiyyət üzündən baş verir". Əslində, şüurlu varlıq olan insanın hər bir hərəkət və davranışında obyektiv tərəfin təsiri, onun öz subyektiv keyfiyyətləri, daxili aləmi ilə qoşmuş halda çıxış edir.

Felsefe elmleri doktoru Qərib Allahverdiyev yazar: "Əxlaqın hüquqla qarşılıqlı tamamlanmasına əlverişli zəmin yaradan amilləri təhlil edərkən, fikrimizcə, aşağıdakı iki cəhətə də diqqət yetirilməlidir. Bunlardan birincisi odur ki, hüquq tərefindən dövlətin və digər siyasi institutların funksiyalarının yerinə yetirilməsində sivil formalar geniş iştirak edir. Bu formalar öz mahiyyəti və məzmununa görə ümumi əxlaq normalarına çox yaxın olub, prinsip etibarilə onlardan qaynaqlanır. İkinci cəhet, hüququn formallaşması və inkişafında mədəniyyət amilinin rolunun artmasında ifadə olunur. Bu, o deməkdir ki, insanların mədəniyyət səviyyəsi, onların hüquqi şüuru və düşünəsinin çox mühüm tərəfi kimi çıxış edir. Lakin mədəniyyətin rolu tekçə bununla məhdudlaşmir. Real həyatda, davranış və fəaliyyətdə

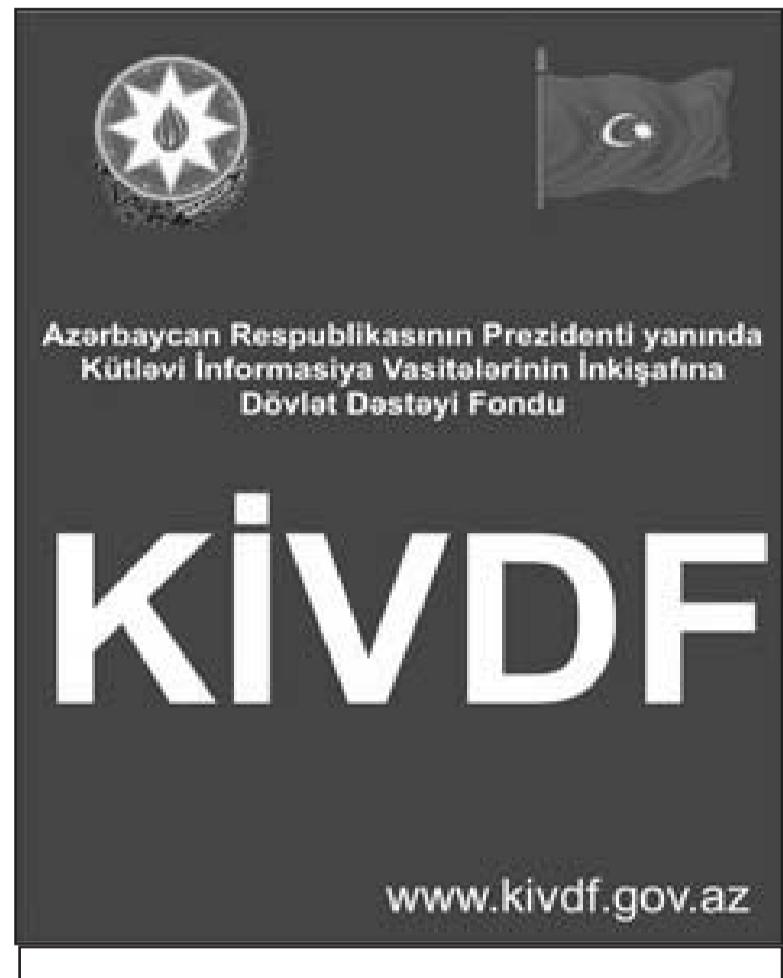
hüququn normaları ve tələblərinin praktiki yerinə yetirilməsində də fərdlərin mədəniyyət göstəriciləri müstəsna əhəmiyyət kəsb edir. Söhbət, hər şeydən əvvəl, hüquqi biliklərin ehali arasında yayılması səviyyəsi və hüquqi maarifləndirmə göstəricisi kimi çıxış edən hüquqi mədəniyyətdən gedir. Qeyd olunan məqamda, əxlaqla hüququn tamamlanması prosesində mühüm əhəmiyyətə malikdir, çünki hüquqi mədəniyyət rasional nəzəri hüquq prinsipləri ilə yanaşı, insanların gündelik həyatında tətbiq olunan və möhkəmlənən ümumi birgəyاشşayış qaydalarını da əhatə edir ki, onların bir çoxu əxlaqi təsəvvürlardan avrilmazdır.”

Ümumilikde götürdükde, hər iki cəhət davranışın fəaliyyətdə kənar (xarici) tənzimləyici təsirin, insanın öz mənəvi daxili təlebatına çevrilməsini ifadə edir. Beləliklə də, konkret şəraitdə azad seçimə və davranışa müsbət təsir göstərir, onun hüdudlarını və variasiya imkanlarını genişləndirir. Bu məsələdən danişarkən, belə bir məqamı vurğulamaq lazımdır. Əxlaqla yaxınlıq və əxlaqla tamamlanma prinsipi, hüquqi şüurun fərdi və ictimai növlərində eyni səviyyədə getmir. Bu baxımdan, fərdi hüquqi şüur ictimai hüquqi şüuru xeyli dərəcədə qabaqlayır. Fikrimizcə, bu cəhət onunla izah edilmelidir ki, fərdin hüquqi şüuru onun gündəlik praktikası ilə, real həyatda əməl etdiyi davranış qaydaları, dünyaduyumu, özünüqiyəmtləndirmə və özünənəzarət ilə daha sıx bağlıdır. Bununla yanaşı, qeyd olunan münasibətdə, müxtəlif fərdlərin hüquqi şüurları arasında da onların yetkinlik, dünyagörüş, bilik və məlumatlılıq və mədəni baxımından müxtəlif olması ilə sərtləşən fərdlilik özünü göstərir.

Sərtlənən fərqliik özünü göstərir. Cəmiyyət daxilində insanların normal həyat fəaliyyətini təmin etmək baxımından, hüquq ilə exlaqın ümumi cəhətləri, temas nöqtələri ve onların əsasında baş verən qarşılıqlı suretdə bir-birini tamamlaması əsas yer tutur. Bu mənada, exlaqın mənəvi keyfiyyətlərə arxalanan təribiyəvi xarakteri, daxili tələbatdan irəli gələn tənzimləyici olması keyfiyyəti, bu və ya digər fərdin həyatı ilə məhdudlaşdırır, ümumilikdə, cəmiyyət miqyasında götürükdə, xüsusi önem və əhəmiyyət kəsb edir. Buradan aydır ki, mənəvi cəhətdən yetkin fərdə məxsus olan yüksək exlaqi dəyərlərin, ictimai həyatın digər subyektləri (sosial qrup, kollektiv, etnik birlik və büttövlükdə, cəmiyyət) arasında geniş yayılması, ictimai həyatın normal tənzimlənməsi ilə bağlı problemlərin həllini asanlaşdırıbilər. Bununla əlaqədar, qeyd edilməlidir ki, ən mükəmməl hüquq sisteminde belə, ictimai münasibətlərin bütün səpgilərini tam hərtərəfliliyi ilə əhatə etmək son dərəcə çətindir. Buna görə də, hüquqi normalarda müəyyən

böşlüğ halları istisna olunmaz. Bele vəziyyət ilə qarşılaşdıqda, insanların necə davranışmasına, meydana çıxan çətinlikləri dəf edə bilib-bilməməsinə cəmiyyət bigənə qala bilməz. Analoji problemlər ilə üzləşdikdə, insanlar öz dünyagörüşü, ideya inamı və mənəvi dəyərlərə malik olması səviyyəsindən çıxış edərək, elə qərarlar qəbul edirlər ki, bunlar öz ruhuna görə hüquq ilə müqayisədə əlaqə daha yaxın olur. Qeyd olunan məqam da, sübut edir ki, hüququn əlaqəla tamamlanması vətəndaş cəmiyyəti quruculuğu prosesində insanların öz hüquqlarından və azadlıqlarından səmərəli bəhrələnməsi və sui-istifadə hallarına yol verilməməsi baxımından, böyük əhəmiyyətə malikdir. Bu, əhalinin geniş təbəqələrinin ictimai həyatın müxtəlif tərəflərində özünü göstərən imkanlardan mənəvi borcu başa düşmək, vicdanlı surətdə istifadə etmələrində, bütövlükdə, ümumi birgəyəşayış qaydalarına mükəmməl yiyelənmələrində və onları həyata keçirmək ezmində öz ifadəsini tapır. Demokratik cəmiyyətin əsas qayesi və modeli dəyişilməkdə olan ictimai şəraitə uyğun olaraq, hüquqi və əlaqəli normativ sistemlərin de müvafiq surətdə yeniləşməsi ilə sıx bağlıdır. Bu, insanların həyatında kənardan təsir ilə səciyyələnən tənzimləyici forma olan hüquq sistemi durmadan təkmilləşdirməyi nəzərdə tutur. Həmin prosesin çox mühüm istiqamətini, sivil cəmiyyətin insanların azad seçimi üçün yaratdığı mənəvi əlaqə imkanlarının getdikcə artırılması təşkil edir.

Hüququn əxlaq və azadlıq iləsix vəhdəti bir tərəfdən, şəxsi azadlıqları təmin etməyə, digər tərəfdən isə, ümumi rifaha nail olmağa yönəlir. Buna görə də, hüquqi şüurun xeyirxahlıq və fezilətə arxalanan səviyyəyə yüksəldilməsi, müstəsna əhəmiyyət kəsb edir. Bele ki, o, eyni zaman da qanunun, müəyyən əməlləri yerinə yetirmək borcunun motivini əvviləməsi deməkdir. Bununla əlaqədar qeyd edilməlidir ki, vətəndaşların yüksək əxlaqi və hüquqi şüurunun əldə edilməsi və dövlət hakimiyyətinin çox mü Hüquqi fəaliyyət istiqamətini təşkil edir. Dövlətin xalqın selahiyətli hakimiyyəti rolunu oynadığı müasir demokratik cəmiyyətdə, onun bu qəbildən olan tərbiyəvi təsiri daha böyük önem kəsb edir. Onun səmərəli təşkili, hüququn mənəvi əsaslarının möhkəmlənməsinə, onun hər bir insanın həyat əsuluna əvviləməsinə doğru aparır. Bu baxımdan, hüquqi dövlətin formalaşması prosesi müstəsna əhəmiyyətə malikdir. Hüquqi dövlətdə, diger ümumbəşəri dəyərlər kimi, şəxsiyyət azadlığı geniş inkişaf edir. Bu, özünün konkret ifadəsini dövlət idarəciliyinin demokratik formalarının tətbiqi miqyasının genişləndirilməsində, dövlət ilə münasibətlərdə

**Azerbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kültüvi İformasiya Vasıtalarının İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu**

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə “İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması” istiqaməti cərçivəsində hazırlanıb

şəxsiyyətin hüquq və azadlıqları-
na prioritet yer verilməsində ta-
pir. Hüquqi dövlət həm də hüquq-
da ümumbəşəri əsasların çoxal-
ması, insana əsas məqsəd kim
yanaşılması ilə səciyyələnir. De-
yilənlərdən aydın olur ki, hüquq
dövlət də demokratiya, huma-
nizm və azadlıq kimi fundamen-
tal ümumbəşəri dəyərdir (254.
s. 114).

Tanınmış rus hüquqşunası V. Çetvernin hüquqi dövlətin aşa-
ğıdakı üç başlıca əhəmiyyətinin
seçib ayırır ki, onların hər birindən
azadlığın inkişafı ilə bağlı mə-
qam əsas yer tutur: 1. Hüquq
dövlətdə fərdin minimum (ayril-
maz, özgələşməyən) azadlığınıñ
ölçüləri konstitusiyada təsbit
edilməlidir. Beləliklə də, müəy-
yen olunmalıdır ki, heç bir digər
şəxs və ya hər hansı dövlət orqa-
nı bu minimum azadlıqları pozza-
bilmez. 2. Burada fərdlerin ve on-
ların birliklərinin mülkiyyət azad-
lığına və müstəqilliyinə formal-
yuridik təminat verilməlidir.
3. Hüquqi dövlət institusional-hü-
quqi azadlığın, müstəqilliyin və
mülkiyyətin təminatını verən qan-
punvericilik sistemi varətmalıdır.

Deyilənlərdən aydın olur ki hüquqi dövlət və vətəndaş cəmiyyəti bir-biriləş xırqlılıqlı təsirdə və qarşılıqlı asılılıqda çıxış edərək, şəxsiyyətin hüquq və azadlıqlarının daha da inkişafını stimullaşdırır. V.P.Puqaçev yazı "Müasir politoloji ədəbiyyatda haqlı olaraq hüquqi dövləti səciyyələndirən əsas cəhətlər sırası-

da şəxsiyyətin fərdi azadlığına və əsas hüquqlarına təminat verilməsi xüsusi qeyd olunur.”

Hazırda ölkemizdə hüquqi dövlətin və vətəndaş cəmiyyətinin formallaşması istiqamətində əldə edilmiş uğurlar, insanların azadlıqlarının daha da genişlənməsi ilə müşayiət olunur. Bu, tamamilə təbii olub, vətəndaş cəmiyyətinin daxili mahiyyətindən irəli gelir. K.S.Hacıyev yazar: "Çünki o, elə bir sosial məkanı ifadə edir ki, burada insanlar bir-birindən və eləcə də, dövlətdən asılı olmayan müstəqil fərdlər kimi qarşılıqlı təsirdə çıxış edirlər. Bu cəmiyyətdə həyat fəaliyyətinin sosial, sosiomədəni və mənəvi sferaları, fərdlərin və kollektivlərin maraqlarını həyata keçirməyi və özlərini reallaşdırmağa xidmət etmək məqsədi qüdür".

Buradan, bir daha aydın olur ki, vətəndaş cəmiyyəti ictimai quruluşun, ele bir sosial təşkilif formasıdır ki, burada şəxsiyyət yüksək səviyyəli, azadlığı hamı tərəfindən qəbul olunmuş ümumi dəyər statusu kəsb edir. Öz-özünü tənzimləmə funksiyasını dolğun surətdə reallaşdırmağa qadir olan vətəndaş cəmiyyəti, müxtəlif sosial institutlarda və birliliklərdə təmsil olunan insanların öz yaradıcı imkanlarını, hüquq və azadlıqlarını gerçəkləşdirməsi üçün elverişli şərait yaradır, onların hüquq və azadlıqlarına real təminat verir.

*Vahid ÖMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru*

Yuxusuzluğunun organizma ziyanı varmı?

Yuxu organizminin en vacib fizioloji veziyəti olsa da, onun mənşəyi və sebebləri hələ indiyədək tam öyrənilməyib. Yuxuya gedən canlinin şüuru bir neçə saatlıqla sönmüş olur. Bununla belə alimlər yuxunun bəzi qanuna uyğunluqlarını da aşkar ediblər. Məlum olub ki, 6-8 saat yuxu yatan yetkin insanlara uzun ömrü sürdürən nəsib olur. Yuxu azlığı isə diabet və ürək-damar xəstəlikləri kimi bir sira problemlərə səbəb olur. Xroniki yuxusuzluq da həmin xəstəliklərlə yanaşı piylenmə, depressiya və beynin zədələnmələri ilə əlaqələndirilir.

Bəs yatmamaq necə, mümkün dürmü?

AZERTAC tibbi saytlara istinadla xəbər verir ki, alimlər bu sahədə maraqlı bir tədqiqat aparıblar. İlk yuxusuz gecədən sonra insan beynində mezołomit sistem aktivləşərək qana defomin atır. Həmin təsirin nəticəsi olaraq insan daha enerjili, pozitiv və aktiv olur. Əvvəlcə beynində qərar verməyə və nəticələri qiymətləndirməyə nezərat edən strukturlar reaktivləşir, özünüdərə zəifləyir, yorğunluğun meydana çıxmazı ilə reaksiyaların sürəti yavaşlaşır və ətraf aləmi dərkətme funksiyaları azalır.

İkinci yuxusuz gecədən sonra organizmdə qlükoza mübadiləsi və immun sistemi fəaliyyəti pozulmağa başlayır. Üçüncü yuxusuz gecədən sonra isə ilk hallüsinasiyalar meydana gələ bilər.

Elmi təcrübələr nəticəsində ən uzunmüddəlli yuxu məhdudiyyəti 264 saat və ya 11 gün davam edib. Məlum səbəblərdən təcrübə yarida qoyulub. Həmin proseslər zamanı alimlər bir sira maraqlı nəticələrə gəliblər. Yuxusuz keçən 11 gecədən sonra dağınıqlıq və əsəbilik müşahidə olunsa və ətraf aləmi dərkətme prosesi çətinləşsə də, yuxusuzluğun organizme heç bir mənfi təsiri olmayıb. Tibbi mənada bütün orqanlar normal işləməkdə davam edib: nə beynin fəaliyyətinə zərər dəyib, nə də psixi pozulmalar meydana gəlib. Lakin təcrübə elə həmin mərhələdə də dəyandırılır. Yuxusuzluğun davam etdiriləcəyi təqdirdə organizmin funksiyalarının pozulmayacağına heç bir zəmanət verile bilməz.

Alımlardan həyacan signali: Atmosferdən üstümüza virus "yağır"

Allımlar virusların əksəriyyətinin atmosferde toplanmışdan sonra Yer üzünə düşdürüyü açıqlayıblar. "International Society for Microbial Ecology" dərgisində yer alan xəbərə görə, Kanada, İspaniya və ABŞ-dan olan elm adamlarının apardığı araşdırma nəticəsində virusların toz buludları və okean suyunun buxarıının vasitəsi ilə atmosferə daşındığı, orada bir müddət qaldıqdan sonra yer üzünə yağdıığı məlum olub.

Kanadanın Britiş Kolumbiya Universitetinin mütəxəssisi Kartis Satl bildirib ki, Yer Kürəsinin sərhəd qatında hər kvadratmetrdə hər gün ən azı 800 milyon virus toplanır. Bu isə Kanadada adambaşına 25 növdə virus düşdürüyü anlamına gəlir. Təxminən 20 il əvvəl genetik olaraq oxşar virusların dünyasının bir çox fərqli bölgələrində aşkarlandığını ifadə edən mütxəssis, bunun virusların atmosferdə səyahət etdiyini göstərdiyini deyib. İspaniyaın Qranada Universitetinin etraf mühit üzrə alimi Isabel Rexe virusların atmosferdə yayılanan sonra yağış və toz şəklində yerə düşdürüyü söyləyib.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnir.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur
Qəzətə AzərTAC, SIA, APA və AZADINFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 5500**

Ses

Son səhifə

14 fevral

"Qalatasaray" Superliqada lider oldu

Fevralın 12-də futbol üzrə Türkiye Super Liqasının XXI turu çərçivəsində çempionluq uğrunda növbəti maraqlı oyun keçirilib. AZERTAC xəbər verir ki, turnir cədvəlinin ikinci sırasında yer alan "Qalatasaray" doğma meydanda "Antalyaspor"u qəbul edib. Rəqibini 3:0 hesabi ilə məğlub edən "Qalatasaray" çempionatın lideri "Başakşehir" i bir xal qabaqlayaraq 44 xalla turnir cədvəlinin birinci pilləsinə yüksəlib. Fatih Terimin baş məşqçisi olduğu komandanın heyətində oyunun 14-cü və 20-ci dəqiqələrində Bafetimbi Qomis dubla imza atıb. 38-ci dəqiqədə Sofiane Fequili hesab arasındakı ferqi üçə çatdırıb - 3:0.

Hazırda hesabında 44 xal olan "Qalatasaray" turnir cədvəline başçılıq edir. "Başakşehir" 43 xalla ikinci, "Fenerbahçe" 41 xalla üçüncü yeri tutur. "Beşiktaş" 40 xalla dördüncü, "Kayserispor" isə 35 xalla beşinci pillədədir.

Transferlərə ən çox pul xərcleyən klubların adları açıqlanıb

Beynəlxalq idman Araşdırıcıları Mərkəzi (CIES) Avropanın "böyük beşlik" ölkələrinin (İspaniya, İngiltərə, İtaliya, Almaniya, Fransa) yüksək lıqlarında mövcud heyətinə ən çox yatırımlı edən klubların sıyahısını açıqlayıb. Apasport.az-in qurumun rəsmi saytına istinadən məlumatına görə, bu baxımdan liderlik "Manchester Siti"yə məxsusdu. "Şəhərlilər" ixtiyarındaki oyuncuların transferlərinə ümumilikdə 878 milyon avro ödəniş edib. "Manchester Siti" bununla futbol tarixinin en bahalı klubuna çevrilib. Premyer Liqaya ilkinlik edən komanda Pep Guardiolanın gəlisiindən sonra transferlərə 500 milyondan avrodan çox xərc çəkib.

98 klubun yer aldığı sıyahida ikinci yeri 805 milyonla PSJ tutur. İlk "üçlüy" isə Manchester şəhərinin digər təmsilçisi "Manchester Yunayted" (747 milyon) qapayır. 98 klubdan 42-si indiki oyuncularının transferlərinə 100 milyon avrodan çox pul xərcleyib. Heyətini ən ucuz oyuncularla quran klub "Trūa"dır. Fransızlar hazırlı kollektiv üçün cəmi 2 milyon avro ödəyiblər. Transferlərə ən çox pul sayan klublar Premyer Liqə təmsilçiləridir. İngilistərin 20 komandası orta hesabla 291 milyon avroluq oyuncular alıb. Növbəti yerləri müvafiq olaraq La Liga (131 milyon), A seriyası (124 milyon), Bundesliga (113 milyon) və Liqa 1 (97 milyon) tuturlar.

"Neftçi İdman Klubu"nın atıcıları beş medal qazanıblar

Gəncərlər arasında güllə atıcılığı üzrə Bakı birinciliyi keçirilib. AZERTAC xəbər verir ki, Bakı Atıcılıq Mərkəzində təşkil olunan yarıda "Neftçi İdman Klubu"nın yetirmələri də bacarıqlarını nümayiş etdiblər. Pnevmatik tapançadan atəşəcmə yarışlarında (PTÇ-3) klubun yetirməsi İman Qasimov 563 xal toplayaq birinci olub. Vladislav Kalmikov ikinci, Tamerlan Əliyev isə üçüncü yeri tutublar. Xanım idmançıların mübarizəsində (PTÇ-2) Zeynəb Abbasova 523 xalla gümüş medala layiq görürlüb. Fatimə Rzayeva (502 xal) isə paytaxt birinciliyini bürünc medalla başa vrubur.

Edinson Kavani: "Real"la tarixi oyun olacaq"

"Vacib transferlər etmişik. Bu transferlərin bize çox xeyri olub. Meydanda özümenamımız artıb. Bu da bizi bütün kubokları qazanmaq üçün motivasiya edir. "Real"la oynayacağımız üçün həyacanlanıraq. Tarixi bir matç olacaq. Çempionlar Liqasının kubokunu qaldırmaq istəyirəm. Bunu üçün qollar vurmağa çalışacam". Qol.az-in məlumatına görə, bu sözü PSJ-nin hücumçusu Edinson Kavani Çempionlar Liqasının 1/8 finalında "Real"la görüşərək öncəsi "Marca"ya açıqlamasında deyib. O, ötən mövsüm "Barselona"ya uduzduqları oyunu unutduqlarını bildirib: "Düzdür, ötən mövsüm "Barselona"ya çox pis formada uduzduq. Amma bundan dərs çıxarmışq. Daha çox təcrübə qazanaraq yenidən Çempionlar Liqasındayıq. Düzdür, həmin matçda hakim Dəniz Aytekinin çoxlu səhvi oldu. Amma mən kimisə günahlandırmayı sevən biri deyiləm. Oyunların 98 faizində səhv'lərə və ya rəqib güclü olduğuna görə uduzursan. Digər şeylər önemli deyil."